

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

08 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte – Liliana Catan,

Judecători – Galina Stratulat, Valentina Clevadî, Dumitru Mardari și Maria Ghervas,

judecând recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu, părțile vătămate și părțile civile Anatol Stati, Gabriel Stati, Veaceslav Glotov, Casco Petroleum Overseas LTD și Gabycon Civil Works LTD, avocatul Roman Zadoinov în numele inculpaților Andrei Baștovoii și Valentin Baștovoii, inculpatul Ion Jugănaru și avocatul acestuia, Igor Filip, inculpatul Vladimir Meșcoi și avocatul acestuia, Dorel Țurcan, împotriva sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 23 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015, în cauza penală în privința lui

Baștovoii Andrei Ștefan, născut la 20 august 1959 a.n.,
originar din Soroca și domiciliat în m. Chișinău, str. Asachi 2/1;

Baștovoii Valentin Andrei, născut la 23 octombrie 1987 a.n.,
originar din or. Soroca și domiciliat în m. Chișinău, str. Asachi
2/1;

Meșcoii Vladimir Pavel, născut la 04 noiembrie 1960
a.n., originar din r. Hîncești, s. Cărpineni și domiciliat în m.
Chișinău, str. Ion Creangă 43 a, ap. 26;

Jugănaru Ion Vasile, născut la 06 iulie 1981 a.n., originar
și domiciliat în m. Chișinău, str. Milescu Spătaru 23, ap. 303,

Termenul de examinare a cauzei:

- *prima instanță: 09.11.2012-23.12.2013;*
- *instanța de apel: 17.02.2014-30.06.2015;*
- *instanța de recurs: 20.07.2015-08.12.2015;*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 23 decembrie 2013 au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

Baștovoii Andrei Ștefan

- în baza art. 26 alin. (1), 42 alin. (3), 145 alin. (2) lit. b), d), g), i), k), p) CP la 8 (opt) ani închisoare;

- în baza art. 42 alin. (5), 191 alin. (5) CP la 8 (opt) ani închisoare;

Potrivit art. 84 alin. (1) CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 9 (nouă) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciare de tip închis;

Baștovoii Valentin Andrei

- în baza art. 191 alin. (5) CP la 8 (opt) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciare de tip închis;

Baștovoii Valentin Andrei a fost achitat pe capătul de învinuire adus în baza art. 27, 191 alin. (5) CP pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat;

Meșcoii Vladimir Pavel

- în baza art. 26 alin. (1), 42 alin. (4), 145 alin. (2) lit. b), d), g), i), k) CP la 8 (opt) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciare de tip închis;

Jugănarul Ion Vasile

- în baza art. 42 alin. (5), 191 alin. (5) CP la 8 (opt) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciare de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de Stati Anatol, Stati Gabriel, Glotov Veaceslav, „Gabycon Civil Works Ltd” și „Cascom Petroleum Overseas Ltd” a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea:

- din contul lui Baștovoii Andrei Ștefan în beneficiul lui „Gabycon Civil Works Ltd” 20000 dolari SUA, convertiți în valuta națională a Republicii Moldova la data executării sentinței;

- din contul lui Meșcoii Vladimir Pavel și Baștovoii Andrei Ștefan, în mod solidar, în beneficiul lui Stati Anatol, Stati Gabriel și Glotov Veaceslav a câte 20000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Corpurile delictive:

- banii în sumă de 185 000 dolari SUA, aflați la contul „IFC Grup” SRL (Chișinău) de restituit societății „Casco Petroleum Overseas Ltd”;

- discurile cu interceptările convorbirilor telefonice, imprimările audio și video de păstrat la dosar.

1.1 În cauză a fost expusă opinia separată a judecătorului Pruteanu Liuba.

2. Pentru a pronunța sentința:

Pe episodul delapidării sumei de 20 000 de dolari SUA instanța de fond a reținut că, inculpatul *Baștovoii Andrei Ștefan*, activînd în calitate de „Coordonator Proiect Sudan”, numit în funcție prin ordinul nr. 150 din 19.05.2009, prin înțelegere

prealabilă cu inculpatul *Jugănarul Ion*, care activa în calitate de contabil-șef al „Casco Petroleum Overseas Ltd”, în baza contractului individual de muncă din 23.10.2006, aflându-se în Sudanul de Sud, avînd intenția însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, încredințate în administrare, au întocmit un plan criminal, care consta în sustragerea averii „Gabycon Civil Works Ltd”.

La data de 10.06.2011, inculpatul *Jugănarul Ion*, folosind situația de serviciu, la solicitarea inculpatului *Baștovoii Andrei*, intenționat, împreună cu Garbuz Igor, care nu cunoștea despre intenția inculpaților, a întocmit pentru aprobare o notă pe numele inculpatului *Baștovoii Andrei*, invocînd ca pretext necesitatea transmiterii sumei de 20 000 de dolari SUA generalului Kiir Garang De Kuek, reprezentant al statului major al armatei Sudanului de Sud, pentru facilitarea încheierii unui contract inexistent de prestare a serviciilor. În vederea realizării intenției sale criminale, pentru a da un aspect legal acțiunilor sale, iar inculpatul *Baștovoii Andrei* a aprobat nota întocmită de către inculpatul *Jugănarul Ion*, dîndu-i ultimului, în așa mod, un temei juridic de a ridica din contabilitatea companiei „Gabycon Civil Works Ltd” suma de 20000 de dolari SUA. În continuarea acțiunilor criminale, *Jugănarul Ion* a ridicat din contabilitatea „Gabycon Civil Works Ltd” suma de 20000 de dolari SUA în numerar, bani, pe care i-a transmis inculpatului *Baștovoii Andrei*, iar ultimul i-a însușit, cauzînd „Gabycon Civil Works Ltd” o daună materială în proporții deosebit de mari în valoare de 228200 lei (1 dolar SUA, conform cursului BNM constituia 11,41 lei).

Aceste acțiuni ale inculpaților *Baștovoii Andrei* și *Jugănarul Ion* au fost încadrate de către instanța de fond în baza art. 191 alin. (5) CP - *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvîrșită de mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, în proporții deosebit de mari.*

Pe episodul pregătirii de omor a lui Anatolie Stati, Gabriel Stati și Veaceslav Glotov, instanța de fond a reținut că, inculpatul *Baștovoii Andrei Ștefan*, fiind persoană cu funcție de răspundere și activînd în calitate de coordonator de proiect „Sudan” al companiei SA „Ascom Group” în temeiul ordinului MAIMMM nr. 492-ef, împreună și printr-o înțelegere prealabilă cu inculpatul *Meșcoii Vladimir*, fost angajat al companiei „Casco Petroleum Overseas Ltd” din Sudanul de Sud, parte a companiei SA „Ascom Group”, persoana în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă într-o parte, și cu alte persoane neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, împărțind rolurile, din interes material și cu scopul răzbunării pentru acțiunile conducerii companiei SA „Ascom Group” în vederea depistării delapidărilor în proporții deosebit de mari, comise de *Baștovoii Andrei*, prin efectuarea reviziilor financiar-economice, au pregătit omorurile lui Anatolie Stati, președinte al companiei „Ascom Group”, Gabriel Stati, acționar al companiei „Gabycon Civil Works Ltd” din Sudanul de Sud, care face parte din compania SA „Ascom Group” și Veaceslav Glotov, șef al Departamentului de securitate SA „Ascom Group”, în următoarele

circumstanțe:

În scopul realizării intenției sale criminale, inculpatul Baștovoii Andrei a fondat în Republica Sudan, împreună cu membrii familiei sale, companiile „SWAMB Investments Ltd”, „SWAMB Engineering Ltd” cu genurile de activitate identice cu ale companiei „Casco Petroleum Overseas Ltd” și „Gabycon Civil Works Ltd”. Având intenția de a folosi tot potențialul și resursele companiilor „Casco Petroleum Overseas Ltd” și „Gabycon Civil Works Ltd” în interesele companiilor sale noi create, i-a instigat pe Meșcoi Vladimir și persoana în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă într-o procedură aparte, la săvârșirea omorurilor lui Glotov Veaceslav, Stati Gabriel și Stati Anatolie.

Inculpatul Meșcoi Vladimir, fiind finanțat de către inculpatul Baștovoii Andrei și persoana în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă într-o procedură aparte, avându-și rolul strict determinat, conform înțelegerii prealabile, în vara anului 2011 sa întâlnit cu cunoscutul său Egorov Ivan, căruia i-a expus dorința de a-i omorî pe Glotov Veaceslav, Stati Gabriel și Anatolie, solicitând ajutorul lui în identificarea unor persoane, care ar fi putut executa la comandă omorul persoanelor menționate contra sumei de 1 000 000 euro.

La întâlnirile ulterioare, care au avut loc pe parcursul lunilor august-octombrie 2011 în diferite localuri din mun. Chișinău, inculpatul Meșcoi Vladimir, confirmând și susținând intenția sa și a celorlalți coparticipanți, i-a indicat lui Egorov Ivan metodele și mijloacele de asasinare și anume, pe Stati Gabriel - prin intoxicare cu preparat medical „Clofelinum”, pe Stati Anatolie - prin producerea unei deflagrații a automobilului în care se va afla acesta, iar pe Glotov Veaceslav - la discreția persoanelor care executa planul criminal. Despre procesul de realizare a planului criminal, inculpatul Meșcoi Vladimir, prin intermediul lui Stanciu Ion, î-l informa pe inculpatul Baștovoii Andrei, care la rândul său, prin intermediul rețelei de comunicare „Skype”, î-l informa pe persoana în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă într-o procedură aparte, ultimul aflându-se la acel moment în or. Khartum, Republica Sudan.

La 09.09.2011, inculpatul Meșcoi Vladimir, în localul cafenelei „Creme de la Creme”, amplasată în m. Chișinău str. Diordiță, 3, întâlnindu-se cu Egorov Ivan, i-a comunicat acestuia că peste câteva minute va avea o întâlnire cu inculpatul Baștovoii Andrei, care trebuie să sancționeze și să finanțeze împreună cu persoana în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă într-o procedură aparte, executarea planului criminal privind omorul lui Glotov Veaceslav, Stati Gabriel și Anatolie.

După întâlnirea dată, inculpatul Meșcoi Vladimir s-a deplasat în barul „Robin Pab”, amplasat în m. Chișinău, str. Alexandru cel Bun 83, unde a avut o discuție cu inculpatul Baștovoii Andrei, care i-a comunicat că finanțarea omorurilor persoanelor nominalizate se va produce peste 2-3 săptămîni, după ce și vor putea realiza planul, conținutul discuției menționate, ulterior, fiind adus la cunoștința lui Egorov Ivan.

În perioada de timp indicată mai sus, persoana în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă într-o procedură aparte, prin intermediul unei persoane, neidentificate la moment de către organul de urmărire penală cu prenumele Leonid, i-a transmis inculpatului Meșcoi Vladimir suma de 5000 dolari SUA, pe care ultimul, la 10.10.2011, i-a transmis-o lui Egorov Ivan ca primă tranșă pentru asasinarea, inițial a lui Glotov Veaceslav, iar ulterior a lui Stati Gabriel Stati și Anatolie.

La 12.10.2011, la întâlnirea care a avut loc în incinta cafenelei „Avenue”, amplasată în m. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 103/2, după ce Egorov Ivan i-a prezentat inculpatului Meșcoi Vladimir imaginile foto ale cadavrului de la locul infracțiunii înscenate, confirmându-i executarea omorului la comandă a lui Glotov Veaceslav, inculpatul Meșcoi Vladimir i-a transmis acestuia suma de bani în mărime de 1100 dolari SUA, parte a recompensei pentru omorul lui Glotov Veaceslav și ulteriorului omor a lui Stati Gabriel și Stati Anatolie, fiind reținut de către lucrătorii organelor de drept.

Astfel, intențiile criminale ale inculpaților Andrei Baștovoi, Meșcoi Vladimir și a persoanei în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă într-o procedură aparte, îndreptate la omorul lui Glotov Veaceslav, Stati Gabriel și Stati Anatolie, nu au fost realizate din motive independente de voința acestora.

Aceste acțiuni ale inculpatului *Baștovoi Andrei* au fost încadrate de către instanța de fond în baza art. 26 alin. (1), art. 42 alin.(3) și art. 145 alin.(2) lit. b), d), g), i), k), p) CP - *organizarea, prin înțelegere prealabilă, de a săvârși omorul intenționat din interes material, în legătură cu îndeplinirea de către victimă a obligațiilor de serviciu sau obștești, asupra a mai multor persoane, de mai multe persoane, cu scopul de a ascunde o altă infracțiune sau de a înlăsa săvârșirea ei, la comandă ;*

Acțiunile lui *Meșcoi Vladimir* au fost încadrate de către instanța de fond în baza art. 26 alin. (1), art. 42 alin. (4) și art. 145 alin.(2) lit. b), d), g), i), k), p) CP - *instigarea, prin înțelegere prealabilă, de a săvârși omorul intenționat din interes material, în legătură cu îndeplinirea de către victimă a obligațiilor de serviciu sau obștești, asupra a mai multor persoane, de mai multe persoane, cu scopul de a ascunde o altă infracțiune sau de a înlăsa săvârșirea ei, la comandă.*

Pe episodul delapidării sumei 185239,60 de dolari SUA, instanța de fond a reținut că, inculpatul *Baștovoi Andrei*, activînd în calitate de „Coordonator General Proiect Sudan” și angajat al „Casco Petroleum Overseas Ltd”, la 23.06.2011, aflînduse în Sudanul de Sud, prin înțelegere prealabilă și împreună cu inculpații *Baștovoi Valentin*, care activa în calitate de manager al „Casco Petroleum Overseas Ltd”, *Jugănaru Ion*, care activa în calitate de contabil-șef al „Casco Petroleum Overseas Ltd” și o persoană în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă într-o procedură separată, care era reprezentantul „Casco Petroleum Overseas Ltd” în Sudanul de Nord, au întocmit un plan criminal în scopul delapidării averii „Casco Petroleum Overseas Ltd”, încredințate acestora spre administrare.

Astfel, la 23.06.2011, inculpatul Baştovoi Andrei, folosind situația de serviciu, știind cu certitudine că inculpatul Jugănaru Ion la indicația sa și a persoanei în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă într-o procedură aparte, a transferat de pe contul „Casco Petroleum Overseas Ltd” din Sudanul de Sud suma de 185308 USD pe contul „Casco Petroleum Overseas Ltd” din KCB „Bank Uganda”, intenționat, în vederea realizării intenției sale criminale, i-a indicat, fiului său, inculpatului Baştovoi Valentin, să transfere, în lipsa unor acte justificative, prin intermediul KCB „Bank Uganda Ltd” or. Kampala, de pe contul „Casco Petroleum Overseas Ltd” Din Uganda pe contul SRL „I.F.C. Grup” nr. 22511526008/USD, deschis la filiala nr. 6 a BC „Moldova-Agroindbank” SA de pe str. Alba lulia 184/3 m. Chișinău, suma de 185239,60 USD, echivalentul a 2169007,52 lei, bani, care aparțin „Casco Petroleum Overseas Ltd”, societate care nu are relații economice cu SRL „I.F.C. Grup”, dar unde Strelnicov Ion deține cotă-parte, indicație, care a fost executată de către inculpatul Baştovoi Valentin, însușind astfel o sumă bănească în proporții deosebit de mari în mărime de 2169007,52 lei.

Aceste acțiuni ale inculpaților Baştovoi Andrei și Jugănaru Ion au fost încadrate de către instanța de fond în baza art. 42 alin. (5), 191 alin. (5) CP - *complicitate la delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului prin indicații, înlăturare de obstacole, săvârșită de mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, în proporții deosebit de mari;*

Acțiunile lui Baştovoi Valentin în baza art. 191 alin. (5) CP - *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului săvârșită de mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, în proporții deosebit de mari.*

Pe episodul delapidării sumei de 25000 dolari SUA, inculpatul Baştovoi Valentin este învinuit că activînd în calitate de manager la „Casco Petroleum Overseas” din Uganda, avînd intenția delapidării averii străine, la data de 18.07.2011, aflîndu-se în Uganda, intenționat a emis ilegal o dispoziție de transfer a sumei de 25000 USD de pe contul „Casco Petroleum Overseas Ltd” din banca „KCB Bank Uganda” Ltd spre „The Trading Club Co” Ltd, Japonia, Kansai Urban Banking Corporation, societate cu care „Casco Petroleum Overseas” Ltd nu avea relații economice. Dispoziția de transfer a fost executată de „KCB Bank Uganda” la data de 22.07.2011, Baştovoi Valentin, intrînd în posesia banilor, pe care i-a însușit, cauzînd, astfel „Casco Petroleum Overseas” Ltd o daună materială în proporții deosebit de mari în mărime de 289 500 lei (1 USD la 22.07.2011, conform cursului oficial al BNM, constituia 11,58 lei).

Pe episodul tentativei delapidării sumei 61359,35 dolari SUA, inculpatul Baştovoi Valentin mai este învinuit că exercitînd funcția de manager la „Casco Petroleum Overseas” din Uganda, la data de 27.07.2011, aflîndu- se în Republica

Moldova, avînd intenția delapidării averii străine, a emis ilegal o dispoziție de transfer a sumei de 61359,35 USD, echivalentul a 703187,15 lei din banca „KCB Bank Uganda” spre „The Trading Club Co” Ltd, Japonia, Kansai Urban Banking Corporation, dispoziție, care nu a fost executată de „KCB Bank Uganda” din cauze independente de voința lui Baștovoii Valentin pe motiv că a fost anulată de persoane cu funcții de control din cadrul „Casco Petroleum Overseas” Uganda.

2.1. Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a conchis:

- ca neîntemeiată încadrarea juridică a acțiunilor lui Baștovoii Valentin în baza art. 42 alin. (5), 191 alin. (5) CP, efectuată de procuror în dezbaterile judiciare, întrucît această încadrare constituie o agravare a învinuirii înaintate, ceea ce contravine art. 325 CPP și necesitatea concretizării încadrării juridice a acțiunilor lui Baștovoii Andrei și Meșcoii Vladimir în prevederile art. 26 alin. (1), art. 42 alin. (3) CP, alăturat componentei de infracțiune prevăzută de art. 145 alin.(2) lit. b), d), g), i), k), p) CP, întrucît învinuirea pe art. 26 CP este o învinuire mai largă, care nu dă o apreciere concretă acțiunilor inculpatului;

- excluderea din învinuire a semnelor calificative săvîrșirea infracțiunii „cu premeditare” și „de un grup criminal organizat”, deoarece în partea descriptivă a acțiunilor inculpaților Baștovoii Andrei și Meșcoii Vladimir a omis descrierea semnului calificativ *cu premeditare*, în instanță neavînd loc modificarea învinuirii în sensul agravării, în condițiile art. 326 CPP, și acuzarea nu a prezentat probe concludente ce ar confirma existența *grupului criminal organizat*;

- cu toate că pe cazurile de delapidări a bunurilor încredințate pentru a le gestiona sau a le administra, inculpații Baștovoii Andrei, Jugănarul Ion și Baștovoii Valentin nu și-au recunoscut vinovăția, aceștia nu au negat ridicarea sau transferul sumelor bănești, înaintînd doar versiuni, prin care se încearcă ca acțiunile lor să fie percepute drept necesare și utile, săvîrșite în interesele companiilor pentru care lucrau. Apărarea nu a putut proba, limitîndu-se doar la afirmații orale și documente ne semnificative, existența contractului de prestare a serviciilor de construire a stadionului, faptul că banii în sumă de 20000 dolari SUA au fost transmiși la persoane din armata sudaneză, că sumele transferate au acoperire documentară contabilă, că companiile au luat cu împrumut sume bănești în interes de serviciu de la persoane fizice, că companiile au avut relații de activitate economică cu firmele în adresa cărora au fost efectuate transferurile bănești. Versiunea înaintată de inculpatul Jugănarul Ion precum că el doar a favorizat comiterea de către Baștovoii Andrei și Valentin a delapidărilor și cea înaintată de Baștovoii Valentin precum că el doar a executat ordinele superiorilor, instanța a considerat-o drept o metodă de apărare a inculpaților, înaintata în scopul evitării răspunderii penale. Din aceste motive s-a considerat neîntemeiată încadrarea acțiunilor lui Jugănarul Ion în prevederile art. 323 CP și aplicarea în privința lui Baștovoii Valentin a prevederilor art. 40¹ CP.

Instanța a apreciat critic declarațiile inculpatului Baștovoii Andrei în partea ce

ține de procurarea prin intermediul unei persoane neidentificate contra sumei de 20000 dolari SUA a careva obiecte prețioase transmise ulterior generalului Kir. Inculpatul Andrei Baștovoi nu a prezentat nici contabilității companiei „Gabycon Civil Works” Ltd și nici instanței de judecată careva acte primare, care ar demonstra pretinsele achiziții „de protocol”, deci, prin ridicarea din contabilitatea companiei „Gabycon Civil Works” Ltd a sumei de 20000 dolari SUA, atesta posibilitatea reală de a se folosi și de a dispune de acestea după propria dorință, fapt care confirma atât realizarea, cât și consumarea infracțiunii de delapidare;

- la baza condamnării au fost puse declarațiile inculpatului Meșcoi Vladimir din cadrul urmăririi penale, date la etapa inițială a acesteia, când persoana nu a avut destul timp pentru a-și planifica și realiza o poziție de negare a faptelor săvârșite și efectuate cu respectarea prevederilor legale și în prezența apărării, în coroborare cu alte probe ale acușării, denotă implicarea inculpaților în pregătirea infracțiunii de asasinare a lui Glotov Veaceslav și Stati Gabriel și Anatol. Nulitatea procesului verbal de audiere a lui Meșcoi Vladimir în calitate de bănuit din 12.10.2011 nu s-a reținut din motiv că aceasta nu a fost invocată în corespundere cu prevederile art. 251 alin. (4) CPP și corectarea neconfirmată a datei întocmirii procesului verbal din „21” în „22” nu echivalează cu nulitatea actului sau încălcarea drepturilor inculpatului, care în momentul audierii a fost asistat de apărătorul Lazovscaia Tatiana, de a cărei servicii Meșcoi Vladimir nu s-a refuzat;

- învinuirea inculpatului Baștovoi Valentin în delapidarea a 25000 și 61359,35 dolari SUA nu s-a confirmat, din care motiv, primul episod a fost exclus din învinuire, iar pe al doilea episod, Baștovoi Valentin a fost achitat, deoarece nu s-a confirmat faptul că dispoziția de transfer a sumei de 25000 dolari SUA de pe contul „Casco Petroleum Overseas” Ltd din banca „KCB Bank Uganda” Ltd spre „The Trading Club Co” Ltd, Japonia, Kansai Urban Banking Corporation, societate cu care „Casco Petroleum Overseas” Ltd nu avea relații economice a fost executată de Baștovoi Valentin cu intenția delapidării și însușirii acestei sume, admitându-se argumentele inculpatului că acest transfer s-a efectuat în urma unei erori în consemnarea numelui *Yugănaru* în loc de *Jugănaru* și după înlăturarea acestei erori, suma incorect transferată s-a întors la contul „Casco Petroleum Overseas” Ltd. De asemenea nu a fost probat capătul de învinuire a lui Baștovoi Valentin în comiterea tentativei de delapidare a sumei de 61359,35 dolari SUA, întrucât în ședința de judecată nu au fost prezentate probe veridice, care să confirme că Baștovoi Valentin a fost autorul mesajului în baza căruia s-a încercat efectuarea transferului banilor, nefiind verificată posibilitatea spargerii poștei electronice a inculpatului, cu toate că Baștovoi Valentin a adresat o plîngere în acest sens;

- hotărînd chestiunea despre măsura de pedeapsă, care urma a li se aplica inculpaților Baștovoi Andrei, Meșcoi Vladimir, Jugănaru Ion și Baștovoi Valentin pentru infracțiunile comise, instanța de judecată a ținut cont de lipsa circumstanțelor

agravante (*cele indicate în rechizitoriu excluzându-se în temeiul art. 77 alin. (2) CP*); prezența celor atenuante (Baștovoii Andrei, Meșcoi Vladimir Baștovoii Valentin și Jugănarul Ion - comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni; Jugănarul Ion - prezența în familie a unui copil minor), caracterul și gradul pericolului social al infracțiunilor comise, personalitatea celor vinovați și circumstanțele cauzei;

- acțiunea civilă a fost admisă în partea încasării în beneficiul „Gabycon Civil Works” Ltd cu titlu de prejudiciu material a sumei de 20000 dolari SUA din contul lui Baștovoii Andrei, conform cerințelor reclamantului; cu titlu de prejudiciu moral de la Meșcoi Vladimir și Baștovoii Andrei, în mod solidar, în beneficiul reclamantilor Stati Anatol, Stati Gabriel și Glotov Veaceslav câte 20000 lei pentru fiecare, sumă recunoscută de instanță ca echitabilă suferințelor cauzate și a respins pretențiile privind încasarea sumei de 185000 dolari SUA în beneficiul reclamantului „Casco Petroleum Overseas” Ltd deoarece această sumă se află la contul „IFC GRUP” SRL (Chișinău) și urmează a fi restituită societății „Casco Petroleum Overseas” Ltd și a sumei de 25000 dolari SUA, deoarece pe acest capăt de învinuire Baștovoii Valentin a fost achita

3. Nefiind de acord cu sentința apeluri au declarat:

- *Acuzatorul de stat Ticu Ion*, criticând sentința pentru netemeinicie în partea ce privește achitarea lui Baștovoii Valentin pe capetele de acuzare privind delapidarea a 25000 și 61359,35 dolari SUA, instanța greșit concluzionând că sumele nu au fost delapidate, or prima sumă, ulterior, la solicitarea inculpatului a fost transferată spre „The Trading Club Co” Ltd, Japonia, Kansai Urban Baking Corporation, fapt confirmat prin declarațiile martorului Lameck Kasendwa Joseph Kyewalyanza, audiat de către judecătorul de instrucție, imaginile video a întâlnirii dintre martor și inculpat precum și conversația dintre cei doi. De asemenea versiunea ca a fost spartă adresa electronică a inculpatului nu și-a găsit confirmare și urmează a fi apreciată ca fiind făcută în scop de apărare.

Soluția de excludere a episodul de delapidare a sumei de 25000 dolari SUA enunțată de instanța de fond contravine prevederilor legale, or o asemenea soluție nu este prevăzută de normele procesual penale.

În baza celor expuse a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care *Bastovoii Valentin să fie condamnat si pentru delapidarea a 25000 si tentativa de delapidare a 61359,35 dolari SUA*;

- *Avocatul Caldîba Vitalie în numele părților vătămate și civile Stati Anatol și Gabriel, Glotov Veaceslav, „Casco Petroleum Overseas” Ltd și „Gabycon Civil Works” Ltd*, invocând că pedeapsa aplicată inculpaților Baștovoii Andrei și Valentin și Meșcoi Vladimir este prea blîndă, nefiind luată în considerație existența circumstanțelor agravante prevăzute la art. 77 alin. (1) lit. b), c), k), n) CP. De asemenea greșit a fost achitat Baștovoii Valentin, or din declarațiile martorului Lameck Kasendwa Joseph Kyewalyanza, procesul verbal de ridicare și examinare a

obiectelor prezentate de Lameck Kasendwa Joseph Kyewalyanza și procesul verbal de examinare a raportului de audit din 01.02.2012 rezultă vinovăția în comiterea celor incriminate prin rechizitoriu.

Consideră că un alt temei de casare a sentinței î-l constituie și greșita dispunere a admiterii parțiale a acțiunii civile care a fost dovedită în mărimea solicitată;

- *Avocatul Gherțescu Ion în numele inculpatului Jugănaru Ion*, prin care a solicitat achitarea acestuia, motivînd că acțiunile inculpatului au fost efectuate în vederea executării dispoziției superiorului și că greșit a fost dispusă încasarea pretențiilor materiale;

- *Avocatul Susarenco Gheorghe în apelul declarat în numele inculpaților Baștovoii Andrei și Valentin*, invocînd că nu a fost respectată solemnitatea la pronunțarea integrală a sentinței; sentința se bazează pe presupuneri; capătul de învinuire - organizarea tentativei de omor - este o provocare din partea lui Glotov Veaceslav, fost colaborator KGB, responsabil de acțiunilor liderilor Mișcării de Eliberare Națională printre care a fost și inculpatul Baștovoii Andrei. De asemenea această învinuire se bazează doar pe presupunerile ce rezultă din declarațiile martorului Egorov Ivan; iar pe capătul de învinuire - delapidarea averii străine - nu au fost elucidate toate împrejurările și nu au fost administrate probe ce ar infirma versiunea inculpatului Baștovoii Andrei precum că bani au fost ridicați pentru unele cheltuieli protocolare, întru acordarea de cadouri înalților demnitari ai Statului Major al Sudanului de Sud. În faza de urmărire penală inculpații au fost lipsiți de dreptul de a administra probe, iar toate probele au fost administrate selectiv, doar în scopul formulării acușării. Învinuiții nu aveau la momentul săvîrșirii infracțiunii domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova prin urmare nu pot fi trași la răspundere penală. Ca urmare, s-a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri prin care Baștovoii Andrei și Valentin să fie achitați;

- *Inculpații Baștovoii Valentin și Andrei* nefiind de acord cu sentința, considerînd că instanța de fond nu a administrat corect probele prezentate de partea apărării și le-a dat o apreciere arbitrară;

- *Avocatul Țurcan Dorel în numele inculpatului Meșcoi Vladimir* invocînd că declarațiile părții vătămate nu pot fi considerate probe a dovedirii vinovăției inculpatului, deoarece rezultă din informația parvenită de la provocatorul Egorov Ivan, ce acționa sub acoperirea MAI, care a dat declarații ce nu pot fi admise. Din convorbirile purtate de Meșcoi Vladimir și Egorov Ivan, audiate în ședința de judecată, nu rezultă că s-a purtat discuție referitor la omor și că banii au fost transmiși în acest scop. Procesul verbal de audiere a lui Meșcoi Vladimir în calitate de bănuit nu poate fi admis ca probă, deoarece a fost administrat cu încălcarea dreptului la apărare și conține modificări ce nu au fost confirmate de persoană ce a făcut-o. Instanța nu a luat în considerație probele materiale prezentate de apărare și nu s-a expus asupra faptul că acțiunile inculpatului s-au redus numai la vorbe și discuții despre săvîrșirea

unui omor, de la care s-a dezis, încă pînă la transmiterea banilor pentru remunerarea unei persoane din or. Odessa pentru deranj.

În temeiul celor expuse, a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri prin care Meșcoi Vladimir să fie achitat cu adoptarea încheierilor interlocutorii în privința procurorului Cociu Lilian privind încălcarea drepturilor inculpatului și colaboratorului de poliție Cavcaliuc G. privind falsificarea actului procesual - informația 320 S/S din 10.10.2011 (f.d. 186, vol. III);

- *Avocatul Zadoinov Roman în în numele inculpaților Baștovoii Andrei și Valentin* a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpații să fie achitați din lipsa în acțiunile lor a semnelor infracțiunii sau liberarea lor de răspundere penală din cauza renunțării de bună voie la săvîrșirea infracțiunii, motivînd că: din declarațiile martorului Egorov Ivan rezultă că Meșcoi Vladimir a renunțat la organizarea omorului părților vătămate; inculpații Baștovoii Andrei și Valentin se dețin în condiții inumane și degradante; inculpații Baștovoii Andrei și Valentin au fost declarați vinovați în mass-media de către MAI pînă la pronunțarea unei hotărîri judecătorești, prin ce a fost influențată opinia publică, inclusiv a judecătorilor, și încălcat principiul nevinovăției; martorii audiați nu au confirmat învinuirea, declarațiile lui Ciobanu Gheorghe, Diaconu Vitalie, Egorov Ivan, urmînd a fi apreciate critic, ca fiind făcute de persoane cointeresate (salariați, agent provocator); probele materiale nu confirmă în nici un mod vinovăția inculpaților și că inculpații nu pot fi supuși răspunderii penale pe teritoriul Republicii Moldova.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015 au fost admise apelurile declarate, casată sentința și pronunță o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

inculpatul Baștovoii Andrei Ștefan, a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 26, 42, 145 alin. (2) lit. b), d), g), i), k), p) CP la 8 (opt) ani închisoare;

- în baza art. 42, 191 alin. (5) CP la 8 (opt) ani închisoare;

Potrivit art. 84 alin. (1) CP pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i s-a stabilit pedeapsa definitivă – 9 (nouă) ani închisoare;

Potrivit art. 385 alin. (4) CPP drept recompensă pentru încălcarea drepturilor în cadrul instrumentării cauzei penale, inculpatului Baștovoii Andrei Ștefan i s-a redus termenul pedepsei definitive pentru executare pînă la 7 (șapte) ani și 6 (șase) luni închisoare pe care acesta urmează să o execute în penitenciare de tip închis;

inculpatul Meșcoi Vladimir Pavel, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 26, 42 art. 145 alin. (2) lit. b) , d), g), i), k), p) CP la 8 (opt) ani închisoare.

În temeiul art. 385 alin. (4) CPP drept recompensă pentru încălcarea drepturilor în cadrul instrumentării cauzei penale inculpatului Meșcoi Vladimir Pavel i s-a redus termenul pedepsei pentru executare pînă la 7 (șapte) ani închisoare pe care acesta urmează să o execute în penitenciare de tip închis.

inculpatul Baştovoi Valentin Andrei, a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 191 alin. (5) CP pe la 8 (opt) ani închisoare;

- în baza art. 27, 191 alin. (5) CP la 8 (opt) ani închisoare;

Potrivit art. 84 alin. (1) CP pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului Baştovoi Valentin Andrei i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 8 (opt) ani și 6 (șase) luni închisoare.

Potrivit art. 385 alin. (4) CPP drept recompensă pentru încălcarea drepturilor în cadrul instrumentării cauzei penale, inculpatului Baştovoi Andrei Ștefan i s-a redus termenul pedepsei definitive pentru executare pînă la 7 (șapte) ani închisoare pe care acesta urmează să o execute în penitenciare de tip închis.

inculpatul Jugănaru Ion Vasile, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 196 alin. (4) CP la 2 (doi) ani și 6 (șase) luni închisoare.

Potrivit art. 385 alin. (4) CPP drept recompensă pentru încălcarea drepturilor în cadrul instrumentării cauzei penale, inculpatului Jugănaru Ion Vasile i s-a redus termenul pedepsei pentru executare pînă la 2 (doi) ani închisoare pe care acesta urmează să o execute în penitenciare de tip semiînchis.

A fost admisă parțial acțiunea civilă a părților civile Anatol și Gabriel Stati, Veaceslav Glotov, "Casco Petroleum Overseas" LTD, "Gabycon Civil Works" LTD privind încasarea prejudiciului material și moral.

S-a încasat de la Andrei Baştovoi în beneficiul lui "Gabycon Civil Works" LTD prejudiciul material în sumă de 20000 (douăzeci mii) dolari SUA, convertiți în lei moldovenești la data executării hotărîrii.

S-a încasat de la Valentin Baştovoi în beneficiul "Casco Petroleum Overseas" LTD prejudiciul material în mărime de 25000 (douăzeci și cinci mii) dolari SUA, convertiți în lei moldovenești la data executării hotărîrii.

S-a încasat de la Andrei Baştovoi și Vladimir Meșcoi în beneficiul lui Anatol Stati cîte 10000 (zece mii) lei MD de la fiecare, în beneficiul lui Gabriel Stati cîte 10000 (zece mii) lei MD de la fiecare și în beneficiul lui Veaceslav Glotov cîte 10000 (zece mii) lei MD de la fiecare, în rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

Corpurile delictelor recunoscute și anexate la cauza penală în baza ordonanței procurorului din 15.10.2012 se vor păstra la materialele cauzei penale.

S-a decis suma de 185239, 60 dolari SUA, aflați pe contul nr. 22511526008 deschis la filiala nr. 6 a BC „Moldova Agroindbank” SA de „I.F.C.-Grup” SRL (Chișinău), de restituit „Casco Petroleum Overseas Ltd”.

4.1. Instanța de apel judecînd apelurile declarate și analizînd materialului probator administrat de părți pe întreg procesul penal a constatat că:

Pe episodul delapidării sumei de 20000 de dolari SUA

Inculpatul *Baştovoi Andrei*, activînd în calitate de coordonator general al Proiectului Sudan, avînd intenția delapidării banilor ce aparțineau „Gabycon Civil Works Ltd” încredințați lui în administrare, folosindu-se de situația sa de serviciu,

aflându-se în Sudanul de Sud, la 10.06.2011, prin aprobarea notei, întocmită la solicitare lui, în lipsa actelor justificative, de către inculpatul Jugănaru Ion, contabil-șef a „Casco Petroleum Overseas Ltd”, care nu cunoștea despre intenția primului, în baza căreia din contabilitatea „Gabycon Civil Works Ltd” a ridicat suma de 20000 de dolari SUA (echivalentul a 228200 lei la data comiterii infracțiunii) și fiind transmisă primului, acesta însușind-o.

În urma acțiunilor infracționale ale inculpatului Baștovoii Andrei, părții vătămate „Gabycon Civil Works Ltd” i-a fost cauzată o daună materială în proporții deosebit de mari.

Pe episodul delapidării sumei de 185308 dolari SUA

Tot inculpatul *Baștovoii Andrei*, activînd în calitate de coordonator general al Proiectului Sudan și angajat a „Casco Petroleum Overseas Ltd”, avînd intenția delapidării banilor ce aparțineau „Casco Petroleum Overseas Ltd”, la 23.06.2011, aflându-se în Sudanul de Sud, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Baștovoii Valentin, manager a „Casco Petroleum Overseas Ltd”, și persoana, reprezentant a „Casco Petroleum Overseas Ltd” în Sudanul de Nord, în privința căreia urmărirea penală a fost disjungată într-o procedură separată, folosind situația de serviciu, știind cu certitudine că inculpatul Jugănaru Ion, contabilul-șef a „Casco Petroleum Overseas Ltd”, care nu cunoștea despre intenția primului, a transferat suma de 185308 dolari SUA de pe contul „Casco Petroleum Overseas” Ltd din Sudanul de Sud pe contul „Casco Petroleum Overseas” Ltd din KCB „Bank Uganda”, a permis inculpatului Baștovoii Valentin să transfere suma nominalizată, în lipsa unor acte justificative, prin intermediul KCB „Bank Uganda Ltd” or. Kampala, de pe contul „Casco Petroleum Overseas Ltd” din Uganda pe contul SRL „I.F.C. Grup”, deschis la filiala nr. 6 a BC „Moldova-Agroindbank” SA de pe str. Alba lulia 184/3, m. Chișinău, indicație ce a fost executată, banii fiind însușiți.

În urma acțiunilor infracționale ale inculpatului Baștovoii Andrei, părții vătămate „Casco Petroleum Overseas Ltd” i-a fost cauzată o daună materială în proporții deosebit de mari în mărime de 2169007,52 lei, conform cursului de referință dolar SUA - leu MD, la data comiterii infracțiunii.

Aceste acțiuni ale inculpatului Baștovoii Andrei instanța de apel le-a încadrat în baza art. 42, 191 alin. (5) CP - *complicitate la delapidarea averii străine, adică la însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului prin indicații, înlăturare de obstacole, săvîrșită de mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, în proporții deosebit de mari.*

Inculpatul *Baștovoii Valentin*, manager a „Casco Petroleum Overseas Ltd”, la 23.06.2011, aflându-se în Uganda, or. Kampala, prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Baștovoii Andrei și persoana, reprezentant a „Casco Petroleum Overseas Ltd” în Sudanul de Nord, în privința căreia urmărirea penală a fost disjungată într-o procedură separată, avînd intenția delapidării banilor ce aparțineau „Casco Petroleum

Overseas Ltd", folosind situația de serviciu, știind cu certitudine că inculpatul Jugănaru Ion, contabilul-șef a „Casco Petroleum Overseas Ltd", care nu cunoștea despre intenția primului, a transferat suma de 185308 dolari SUA de pe contul „Casco Petroleum Overseas Ltd" din Sudanul de Sud pe contul „Casco Petroleum Overseas Ltd" din KCB „Bank Uganda", a executat indicația inculpatului Baștovoii Andrei privind transferul sumei nominalizate, în lipsa unor acte justificative, prin intermediul KCB „Bank Uganda Ltd" or. Kampala, de pe contul „Casco Petroleum Overseas Ltd" din Uganda pe contul SRL „I.F.C. Grup", deschis la filiala nr. 6 a BC „Moldova-Agroindbank" SA de pe str. Alba lulia 184/3, m. Chișinău banii fiind ulterior însușiți.

În urma acțiunilor infracționale ale inculpatului Baștovoii Valentin, părții vătămate „Casco Petroleum Overseas Ltd" i-a fost cauzată o daună materială în proporții deosebit de mari în mărime de 2169007,52 lei.

Pe episodul delapidării sumei 25000 dolari SUA

Tot inculpatul Baștovoii Valentin, manager a „Casco Petroleum Overseas" Ltd din Uganda avînd intenția delapidării banilor ce aparțineau „Casco Petroleum Overseas Ltd", la 18.07.2011, aflîndu-se în Uganda, în lipsa actelor justificative, a efectuat transferul a 25000 dolari SUA (echivalentul a 289 500 lei la data comiterii infracțiunii) de pe contul „Casco Petroleum Overseas Ltd", din banca „KCB Bank Uganda Ltd", pe contul companiei „The Trading Club Co Ltd", din banca „Kansai Urban Banking Corporation" din Japonia.

Ulterior la 22.07.2011, în urma executării transferului bancar, inculpatul Baștovoii Valentin a însușit banii nominalizați, cauzînd părții vătămate „Casco Petroleum Overseas Ltd" o daună materială în proporții deosebit de mari.

Aceste acțiuni ale inculpatului Baștovoii Valentin au fost încadrate de către instanța de apel în baza art. 191 alin. (5) CP - *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvîrșită de mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, în proporții deosebit de mari.*

Pe episodul tentativei de delapidare a sumei de 61359,35 dolari SUA

Tot inculpatul Baștovoii Valentin, manager a „Casco Petroleum Overseas Ltd" din Uganda, la 27.07.2011, aflîndu-se în Republica Moldova, avînd intenția delapidării banilor ce aparțineau „Casco Petroleum Overseas Ltd", în lipsa actelor justificative, a efectuat transferul a 61359,35 dolari SUA (echivalentul a 703187,15 lei la data comiterii infracțiunii), de pe contul „Casco Petroleum Overseas Ltd", din banca „KCB Bank Uganda Ltd", pe contul companiei „The Trading Club Co Ltd", din banca „Kansai Urban Banking Corporation" din Japonia, însă dispoziția nu a fost executată, din cauze independente de voința lui Baștovoii Valentin, fiind anulată de persoane cu funcții de control din cadrul „Casco Petroleum Overseas Ltd" Uganda.

Astfel, prin acțiunile sale inculpatul Baștovoii Valentin a tentat la cauzarea părții vătămate „Casco Petroleum Overseas Ltd" daune în proporții deosebit de mari.

Aceste acțiuni ale inculpatului Baștovoi Valentin instanța de apel le-a încadrat în baza art. 27, 191 alin. (5) CP - *tentativă la delapidarea averii străine, adică la însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită de mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, în proporții deosebit de mari.*

Inculpatul Jugănaru Ion exercitând funcția de contabil-șef, neavând intenția de însușire, abuzînd de încrederea acordată de angajatorul „Casco Petroleum Overseas Ltd” la 10.06.2011, aflîndu-se în Sudanul de Sud, a întocmit o notă, fără acte justificative, în baza căreia a eliberat din contabilitatea „Gabycon Civil Works Ltd” 20000 dolari SUA (echivalentul a 228200 lei la data comiterii infracțiunii) lui Baștovoi Andrei, pe care ultimul i-a însușit, cauzînd societății „Gabycon Civil Works Ltd” o daună în proporții deosebit de mari.

Tot, inculpatul *Jugănaru Ion* exercitînd funcția de contabil-șef, neavînd intenția de însușire, abuzînd de încrederea acordată de angajatorul „Casco Petroleum Overseas Ltd” la 23.06.2011, aflîndu-se în Sudanul de Sud, a transferat, fără acte justificative, 185308 dolari SUA (echivalentul a 2169007,52 lei la data comiterii infracțiunii) de pe contul „Casco Petroleum Overseas Ltd” din Sudanul de Sud pe contul „Casco Petroleum Overseas Ltd” din Uganda la „KCB Bank Uganda”, de unde banii au fost transferați în contul „IFC-Grup” SRL din Republica Moldova, cauzînd societății „Casco Petroleum Overseas Ltd” o daună în proporții deosebit de mari.

Aceste acțiuni ale inculpatului Jugănaru Ion instanța de apel le încadrează în baza art. 196 alin. (4) CP - *cauzarea de daune materiale prin abuz de încredere, fapta neconstituind însușire, săvârșită în proporții deosebit de mari.*

Pe episodul pregătirii de omor a lui Anatolie Stati, Gabriel Stati și Veaceslav Glotov

Inculpații *Baștovoi Andrei și Meșcoi Vladimir*, intenționat, împărțind rolurile, împreună și prin înțelegere prealabilă cu o persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunctă (f.d. 122-128, vol. VI), în perioada august-octombrie 2011, aflîndu-se în m. Chișinău, au comandat omorul din interes material a lui Stati Anatol și Stati Gabriel, și omorul în legătură cu îndeplinirea a obligațiilor de serviciu a lui Glotov Veaceslav, pentru a ascunde infracțiunile de delapidare în proporții deosebit de mari comise de Baștovoi Andrei în cadrul Proiectului Sudan.

În vederea realizării intenției criminale, Baștovoi Andrei a obținut bani de la persoana în privința căreia cauza penală a fost disjunctă (f.d. 122-128, vol. VI), iar Meșcoi Vladimir a identificat și a transmis intermediarului, ce a contractat executorul omorul, 6100 dolari SUA.

La 12 octombrie 2011 acțiunile inculpaților au fost contracarate de reprezentanții OUP.

Aceste acțiuni ale inculpaților Baștovoi Andrei și Meșcoi Vladimir instanța de apel le-a încadrat în baza art. 26, art. 42, art. 145 alin.(2) lit. b), d), g), i), k), p) CP -

pregătirea și participarea la omorul intenționat săvârșit din interes material, în legătură cu îndeplinirea de către victimă a obligațiilor de serviciu, asupra a mai multor persoane, de mai multe persoane, cu scopul de a ascunde o altă infracțiune și la comandă.

De către instanța de apel s-a menționat că cele reținute în speță și-au găsit pe deplin confirmare și că dubiul judiciar a fost înlăturat, iar argumentele invocate de partea apărării în susținerea nevinovăției inculpaților Baștovoii Andrei, Baștovoii Valentin, Jugănarului Ion și Meșcoii Vladimir, sunt declarative și nefondate.

Asupra stării de fapt și de drept reținută, instanța de apel a audiat inculpații *Baștovoii Andrei, Baștovoii Valentin, Jugănarului Ion și Meșcoii Vladimir* care au declarat că nu recunosc vina și au susținut declarațiile date în prima instanță.

Nerecunoașterea vinei de către inculpați a fost apreciată de către instanța de apel ca fiind făcută în scopul ușurării situației folosindu-se și de dreptul de a nu se autoincrimina.

Instanța de apel a conchis că:

Actul delapidării a 25000 dolari SUA și a tentativei de delapidare a 61359, 35 dolari SUA statuat în seama inculpatului Baștovoii Valentin și-a găsit confirmare prin declarațiile reprezentantului părții vătămate Brașovan Oleg, a martorului Lameck Kasendwa Joseph Kyewalyanza inclusiv și materialele cauzei:

- *raportul de audit* privind activitatea economico financiară „Casco Petroleum Overseas Ltd” și „Gabycon Civil Works Ltd,” efectuat de SRL „Mol auditing” (f.d. 7374, 79-80, 102-103, vol. X) potrivit căruia s-au constatat nereguli în administrarea și gestionarea activității societăților „Casco Petroleum Overseas Ltd” și „Gabycon Civil Works Ltd”.

Din analiza datelor registrelor contabile, contracte precum și documente primare nu a fost depistată nici o relație a „Casco Petroleum Overseas Ltd” cu „The Trading Club Co Ltd”. „Casco Petroleum Overseas Ltd” nu a beneficiat de servicii de la acest agent și nu există nici un contract dintre aceste două părți.

Din luna mai 2009 salariul lui Baștovoii Andrei era calculat cu încălcări (100%), indiferent de locul aflării sale. Datoria salarială la 30.06.2011 față de Baștovoii Andrei constituia 93474 dolari SUA, iar față de Baștovoii Valentin - 10397 dolari SUA;

- *dispoziția de transfer din 30.06.2011* semnată de către Baștovoii Valentin prin care este transferată suma de 25000 dolari SUA către Jugănarului Ion în „Reitumu Banka” din Riga;

- *copia fișei eliberată de către KCB Bank Uganda Ltd* care atestă dreptul la semnătură a lui Baștovoii Valentin;

- *copia extrasului de cont în USD a „Casco Petroleum Overseas Ltd” Uganda deținut în KCB Bank Uganda Ltd* pentru perioada 01.05.2010 - 04.08.2011;

- *copia extrasului de cont în UGX a „Casco Petroleum Overseas Ltd” Uganda*

deținut în KCB Bank Uganda Ltd pentru perioada 01.05.2010 - 01.08.2011;

- *copia extrasului de cont în EUR a „Casco Petroleum Overseas Ltd” Uganda deținut în KCB Bank Uganda Ltd pentru perioada 22.09.2010 - 01.08.2011;*
- *nota explicativă întocmită de către Jugănarul Ion referitor la transferul sumei de 25000 dolari SUA efectuat de către Baștovoii Valentin;*
- *dispoziția de transfer a sumei de 25000 USD din 30.06.2011 nr. 3446 semnată de Baștovoii Valentin care a fost adresată KCB Uganda (Application for foreign currency funds transfer), (pe o filă) și ca anexă copia pașaportului lui Baștovoii Valentin (pe o filă);*
- *o foaie de format A4 în care Baștovoii Valentin a indicat adresa sa email lui Lameck Kasendwa Joseph Kyewalyanza cu mențiunea 25000 USD (pe o filă);*
- *extrasul de pe contul CPO Uganda în perioada 01.07.2011 - 31.07.2011 (pe 2 file);*
- *o scrisoare care confirmă contrurile deschise de către CPO Uganda în KCB Uganda (pe o filă);*
- *o scrisoare prin care Lameck Kasendwa Joseph Kyewalyanza și Patric Anok sunt împuterniciți de a reprezenta KCB în Republica Moldova (pe o filă);*
- *mesajele expediate de către Baștovoii Valentin și Lameck Kasendwa Joseph Kyewalyanza unul altuia în legătură cu efectuarea transferului de 25000 USD (pe 9 file);*
- *mesajele expediate de către Baștovoii Valentin către Lameck Kasendwa Joseph Kyewalyanza în legătură cu efectuarea de către KCB Uganda a sumei de 61459 USD (pe 2 file);*
- *copia dispoziției de transfer a sumei de 61459 USD din 27.07.2011 nr. 0616 semnată de Baștovoii Valentin care a fost adresată KCB Uganda (Application for foreign currency funds transfer) (pe o filă) și ca anexă copia pașaportului lui Baștovoii Valentin (pe o filă);*
- *un CD cu imagini care conțin date privind întâlnirea dintre Lameck Kasendwa Joseph Kyewalyanza și Baștovoii Valentin la data de 18.07.2011 în incinta KCB Uganda.*
- *actul final privind rezultatele investigației deturnării din conturile CPO/Uganda a sumei de 25000 USD și tentativa de deturnare ilegală a sumei de 61459,35 USD, derulate de către Valentin Baștovoii în iulie 2011 și Служебная информация (f.d. 107114, vol. XI) din care rezultă că în urma controlului efectuat a fost depistată delapidarea sumei de 25000 dolari SUA și încercarea delapidării sumei de 61359,35 dolari SUA de către Baștovoii Valentin prin intermediul KCB Uganda. Versiunea lui Baștovoii Valentin că i-a fost accesat email-ul de o terță persoană nu și-a găsit confirmare. Baștovoii Valentin cunoștea despre transferul ilegal a celor 25000 dolari SUA și, în cazul în care, poșta sa electronică era controlată de o terță persoană, el, dacă nu avea intenția de a delapida sumele financiare, urma să anunțe conducerea*

proiectului și Departamentul Securitate a „Ascom Grup”, acest lucru el însă nu l-a întreprins și din nou a încercat să sustragă suma de 61359,35 dolari SUA, tranzacția fiind anulată. Un alt fapt ce confirmă vinovăția inculpatului Baștovoii Valentin în comiterea delapidărilor rezidă și din aceea că suma datoriei salariale față de Baștovoii Andrei este de circa 93000 dolari SUA, iar suma delapidată plusată la cea încercată a fi delapidată, constituie aproximativ suma datoriei salariale față de acesta, concluzionându-se că s-a acționat în scopul extragerii datoriilor salariale. Jugănarul Ion referitor la delapidări a explicat că nu are nici o legătură cu „Trading Club Co” Ltd și nu a solicitat transfer de bani;

- *nota de serviciu* întocmită de către Lazarenco Eugen (f.d. 115, vol. XI) potrivit căreia ultimul informa coordonatorul Proiectului Sudan - Diaconu Vitalie despre anularea transferului bancar a 61359,35 dolari SUA dispus de Baștovoii Valentin;

- *nota explicativă* întocmită de către Jugănarul Ion din care rezultă că el nu are deschis cont personal în Japonia; nu este fondator a vreunei societăți comerciale și că nu cunoaștea despre transferul sumelor bănești pe conturile presupusei societăți comerciale;

- *extrasul contului* „Casco Petroleum Overseas Ltd” în KCB Uganda și *Анализ субконто* (f.d. 118-122, vol. XI);

- *convorbirile purtate de Diaconu Vitalie, Baștovoii Valentin, reprezentanții KCB Uganda precum și copiile actelor prezentate de către Baștovoii Valentin la KCB Uganda prin intermediul postei electronice* (f.d. 123-193, vol. XI).

Colegiul penal a menționat că, versiunea înaintată de inculpatul Baștovoii Valentin referitor la dispunerea tranzacțiilor bancare prin intermediul adresei sale electronice de către o terță persoană se exclude, chiar dacă nu există un răspuns din partea companiei Google. La această concluzie instanța a ajuns reieșind din coroborarea declarațiilor martorului Lameck Kasendwa Joseph Kyewalyanza și a faptelor stabilite în urma investigațiilor de serviciu, potrivit cărora inculpatul corespundea cu banca de la laptopul său personal și de pe poșta personală și nu de la cea de serviciu și că o terță persoană nu ar fi putut să expedieze mesajele electronice, or acestea conțineau informații detaliate referitor la tranzacție, el confirmând personal conținutul mesajului electronic de anulare a instrucțiunilor originale și redirecționarea banilor pe alt cont bancar. Mai mult ca atât martorul nominalizat nu a confirmat afirmațiile inculpatului că l-ar fi înștiințat despre o posibilă accesare neautorizată a email-ului său.

Instanța nu a reținut aprecierea critică a declarațiilor martorului Lameck Kasendwa Joseph Kyewalyanza, fiindcă nu s-a stabilit existența relațiilor ostile sau a interesului martorului în tragerea la răspunderea și pedeapsa penală a inculpatului Baștovoii Valentin, or declarațiile martorului Lameck Kasendwa Joseph Kyewalyanza obținute prin intermediul audierii acestuia în fața judecătorului de instrucție din moment ce la audierea acestuia inculpații Baștovoii Andrei și Valentin, de rînd cu

apărătorii lor au participat, oferindu-li-se posibilitatea de a interoga martorul, aceștia obiectînd nu cele declarate de martor ci identitatea acestuia și împuternicirile lui, obiecții nefondate, or la materialele cauzei sunt anexate copia autenticată a actului ce certifică identitatea martorului cît și împuternicirea acestuia în original (f.d. 66 și 68, vol. XI).

Temei de a considera că Lazarencu Eugen sau oricare altă persoană implicată în Proiectul Sudan ar fi implicat în sustragerea parolei și accesarea emailului inculpatului Baștovoii Valentin nu s-a constatat, de vreme ce nu a fost probată versiunea existenței relațiilor ostile sau a altor relații între cei nominalizați.

De asemenea de către instanța de apel s-a statuat că inculpatul a avut motiv de însușire a 25000 dolari SUA și a 61359,35 dolari SUA, or la acea perioadă compania angajatoare avea datorii salariale față de Baștovoii Andrei de circa 93000 dolari SUA, iar suma delapidată plusată la cea care s-a încercat a fi delapidată, constituie aproximativ suma datoriei salariale față de acesta.

Deci, s-a constatat cu certitudine că prin transferurile neîntemeiate și neargumentate de pe conturile bancare al companiei „Casco Petroleum Overseas Ltd” a sumei de 25000 dolari SUA și tentativa transferării sumei de 61359,35 dolari SUA, inculpatul Valentin Baștovoii, în lipsa unor temeiuri justificate, a scos și a efectuat tentative de scoatere a mijloacelor bănești din posesia și administrarea companiei „Casco Petroleum Overseas Ltd”, trecîndu-le și încercînd să le treacă, fără nici un drept, în stăpînirea sa și a altor persoane, obținînd astfel posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de mijloacele bănești străine după dorința sa.

În baza celor expuse instanța de apel a conchis că cele constatate de instanța de fond în sentință referitor la nevinovăția lui Baștovoii Valentin în comiterea delapidării a 25000 dolari SUA și a tentativei de delapidare a 61359,35 dolari SUA nu au suport probatoriu și s-a infirmat prin probele administrate de acuzare și cercetate în instanța de apel, prin prisma principiului nemijlocirii și a contradictorialității;

Actul de delapidare a 185308 dolari SUA de către Baștovoii Valentin și Baștovoii Andrei deasemenea și-a găsit confirmare prin declarațiile reprezentantului părții vătămate Brașovan Oleg, martorului Talpă Grogore, martorului Fadel Yousry (unul din fondatori și director general al companiei „Aumra for Investment and Ship Building and Repair Co Ltd” din Sudan) și materialele cauzei inclusiv:

- *raportul de audit* privind activitatea economico financiară „Casco Petroleum Overseas Ltd” și „Gabycon Civil Works Ltd” efectuat de SRL „Moldaudenting” (f.d. 25, 49-50, 73 vol. X) s-a constatat că datoria privind sumele încasate de la „Aumra Ltd” s-a stins;

Nu sunt confirmări privind temeiul faptic și legal al transferului sumei de 185308 dolari SUA către „IFC-Grup” SRL și reflectată în evidența contabilă ca achitarea datoriei către „Aumra Ltd”, reieșind din faptul că nici „Casco Petroleum Overseas Ltd” și nici „Gabycon Civil Works Ltd” n-au relații economice cu „IFC-Grup” SRL,

precum nu există nici un contract de cesiune a datoriei față de „Aumra Grup” Ltd către „IFC- Grup” SRL. Documente (contracte, INVOICE) care să confirme natura serviciilor primite de la „IFC-Grup” SRL și datoria față de această companie de asemenea lipsesc;

- *extrasul bancar* conform căruia acest transfer are un alt destinatar, suma a fost ridicată de către Baștovoii Valentin (cec nr. CQH 368). Prin dispoziția lui Baștovoii Valentin mijloacele bănești au fost transferate companiei „IFC-Grup” SRL (Moldova);

- *raportul de expertiză seria BB 005344 nr. 1978 din (f.d. 115-119, vol. X)* conform căruia s-a stabilit că „de către Baștovoii Valentin a fost transferate în adresa „IFC GRUP” SRL (Chișinău) fără documente confirmative (justificative), mijloacele bănești primite de la contul „Casco Petroleum Overseas Ltd” în sumă de 185308 dolari SUA. Mijloacele bănești primite de către Baștovoii Valentin de la contul „Casco Petroleum Overseas Ltd” ulterior au fost transferate în adresa „IFC GRUP” SRL nejustificativ în lipsa documentelor confirmative (justificative).

Referitor la critica adusă acestei probe de către partea apărării, Colegiul a statuat că ea nu este fondată, or probe ce ar dovedi că actele prezentate expertului conțin date false și că ar avea proveniență dubioasă nu au fost administrate de apărare.

Ilegalitatea transferului sumei de 185308 dolari SUA către „IFC-Grup” SRL rezidă și din *decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2014* prin care Ursu Alexandru a fost condamnat în baza art. 243 alin. (3) lit. b) CP, care a căpătat autoritatea lucrului judecat prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 29 octombrie 2014 (vezi www.csj.md), prin care s-a stabilit că 185308 dolari SUA au fost transferați pe contul „IFC-Grup” SRL în mod infrațional, or pe bonul de încasare a sumei lipsește semnătura reprezentantului „Aumra Ltd”; la scurt timp după transfer s-a încercat semnarea unui contract de consultanță între „Casco Petroleum Overseas Ltd” și „IFC-Grup” SRL și transferul invers a banilor.

Actele prezentate de apărare (f.d. 21-201, vol. XVI), nu sunt pertinente cauzei, or o hotărâre judecătorească ce ar dovedi veridicitatea cerințelor Muawia Bilal a celor arătate în acțiunea civilă nu a fost prezentată instanței.

Instanța de apel nu a reținut declarațiile inculpatului Jugănanu Ion potrivit căreia 185308 dolari SUA aparțin „Aumra Ltd”, deoarece din moment ce această sumă a fost trecută pe contul „Casco Petroleum Overseas Ltd”, proprietarul de iure a banilor este „Casco Petroleum Overseas Ltd”.

Este adevărat că unele acte ce se referă la transferurile bancare au fost prezentate în copii, însă acestea au fost confirmate prin ștampila umedă a băncii KCB Bank Uganda Ltd. Mai mult ca atât, inculpații au recunoscut faptul transferurilor bancare, însă au negat însușirea banilor transferați, astfel că cele reflectate în actele prezentate de angajatul KCB Bank Uganda Ltd se completează și prin declarațiile inculpaților. De asemenea, chiar dacă aceste acte sunt în limba engleză, procesul de stabilire a

adevărului nu a fost prejudiciat, or toate părțile la proces nu au invocat neposedarea aceste limbi, neaducându-se atingere dreptului la un proces echitabil prin prisma netraducerii actelor în limba de stat, cu atât mai mult că art. 16 CPP prevede obligativitatea traducerii actelor procedurale adoptate de OUP și instanța de judecată. Afirmația apărătorului Zadoinov Roman că Baștovoii Valentin nu a semnat cererile de transfer de fonduri în valută s-au respins, or cercetînd aceste acte s-a constatat contrariul.

Explicația băncii KCB Bank Uganda Ltd (f.d. 179-180, vol. XI) prezentată de acuzare, Colegiul nu a admis-o în calitate de probă, or cel ce a făcut explicația nu a putut fi cercetat prin prisma principiului nemijlocirii și a contradictorialității.

Actul delapidării a 20000 de dolari SUA de către Baștovoii Andrei și-a găsit confirmare, de vreme ce la data ridicării în numerar a sumei de 20000 de dolari SUA (10 iunie 2011) serviciile de construcție a stadionului deja erau finalizate (17-18 mai 2011).

La această concluzie instanța de apel a ajuns reieșind din:

- *declarațiile reprezentantului părții vătămate „Gabycon Civil Works Ltd” - Ciobanu Gheorghe, a părțile vătămate Stati Anatol, Glotov Veaceaslav, Brașovanu Oleg și a martorilor Diaconu Vitalie și Talpă Grigore, care au făcut declarații analogice cît și declarațiile inculpatul Jugănanu Ion;*

- *nota informativă din 10.06.2011* (f.d. 71, vol. I) întocmită de către Garbuz Igor și Jugănanu Ion și adresată coordonatorului general al Proiectului Sudan -Baștovoii Andrei prin care ultimului se solicitată spre aprobare efectuarea plății de 20000 dolari SUA către armata Sudanului de Sud, notă care și a fost aprobată de către inculpatul Baștovoii Andrei;

- *chitanța de ridicare a banilor în numerar din 10.06.2011* (f.d. 70, vol. I) care confirmă ridicarea de către Jugănanu Ion din contabilitatea „Gabycon Civil Works Ltd” a sumei de 20000 dolari SUA.

Nu s-a reținut de către instanță afirmația că Baștovoii Andrei conlucra cu reprezentantul armatei (general-maiorului Kiir Garang De Kuek) și că a făcut cadouri acestuia precum și că inculpații au acționat doar în interesul companiilor și nu personal, or din *nota informativă* a Departamentului Securitate „Ascom Grup” SA se reliefează următoarea constatare „...Deci, prin urmare atacul asupra „Ural Termoking” a fost efectuat de militari, în scopul sustragerii produselor alimentare, fapt ce vorbește despre lipsa careva relații între conducerea proiectului Sudan, a șefului Direcției Pază și Protecție și conducerea de vîrf a SPLA (arma Sudanului de Sud).” (f.d. 124, vol. VIII).

Afirmația avocatului Zadoinov Roman că Ciobanu Gheorghe nu a fost împuternicit de a depune denunț din numele „Gabycon Civil Works Ltd”, instanța a respins-o ca nefondată deoarece potrivit procurii anexate la f.d. 5-10, vol. I, acesta reprezenta compania încă de la 28.06.2011, iar denunțul a fost depus la 13.10.2011

(f.d. 4, vol. I).

Cît privește *declarațiile martorilor Pereteatco Lilian si Surdu Vladimir* s-a statuat de către instanță că ele nu infirmă în nici un mod vinovăția lui Baștovoii Andrei, martorii în cauză făcînd declarații ce confirmă înțelegerea cu privire la construcția unui obiect în favoarea SPLA, nu și că banii delapidăți au fost utilizați în scopul invocat de inculpatul Baștovoii Andrei.

De către Colegiul penal s-a menționat că, acuzarea nu a dovedit că Jugănarul Ion ar fi delapidat 185308 dolari SUA și 20000 dolari SUA, *acțiunile recalificîndu-se în infracțiunea de cauzare de daune în proporții deosebit de mari, fapta neconstituind o însușire, deoarece nu a fost stabilit scopul de profit al inculpatului, banii nefiind însușiți de el ci de terțe persoane, fără cunoștința de cauză a lui Jugănarul Ion, ei căpătînd drepturi asupra sumelor bănești*. De asemenea Jugănarul Ion nu a dispus și nu s-a folosit de banii delapidăți. În susținerea celor statuate, se invocă și că martorul Talpă Grigore a declarat că inculpatul Jugănarul Ion doar o singură dată i-a prezentat contractul de consultanță, or în situația în care ultimul ar fi acționat în complicitate cu delapidatorii și ar fi urmărit un scop unic cu aceștia, atunci el ar fi întreprins măsuri active și mult mai numeroase în vederea legalizării ilegalității făcute.

Totodată, instanța a conchis că, Jugănarul Ion nu poate fi achitat, din motiv că prin acțiunile sale el a cauzat daune în proporții deosebit de mari „Casco Petroleum Ovearseas Ltd” și nu poate fi constatat că inculpatul a executat ordinul superiorului și acesta urmează a fi liberat de răspundere penală, de vreme ce însuși inculpatul a relatat că pînă la acest caz bani din contabilitate nu a ridicat în numerar pentru transmiterea persoanei responsabile. Prin urmare la cerința lui Baștovoii Andrei, superiorul său, trebuia să fie precaut, să verifice legalitatea cerinței și să înștiințeze conducerea de vîrf sau securitatea despre tranzacțiile efectuate cu acordul lui tacit.

Instanța de apel a conchis că istoricul întreprinderii „Ascom” SA (f.d. 160-161, vol. XXI), prezentat în ședință, nu influențează în nici un mod procesul de stabilire a adevărului, el nereferindu-se la persoanele juridice cărora le-au fost cauzate și s-a încercat delapidarea în proporții deosebit de mari. Mai mult ca atît toți inculpații au indicat și acceptat starea de fapt potrivit căreia membrii familiei Stati sunt cofondatori ai „Casco Petroleum Ovearseas Ltd” și „Gabycon Civil Works Ltd”, fiind angajați în funcție anume de aceștia, și că aceste companii sunt înregistrate și activează în afara teritoriul Republicii Moldova.

Prin urmare ÎS „Camera Înregistrării de Stat” nu putea să elibereze acte referitor la constituirea și apartenența „Casco Petroleum Ovearseas Ltd” și „Gabycon Civil Works Ltd”, ea nedeținînd astfel de informații.

Pregătirea omorului la comandă a părților vătămăte Stati Anatol și Gabriel cît și a lui Glotov Veaceslav de către Baștovoii Andrei și Meșcoii Vladimir s-a dovedit pe de plin prin declarațiile părților vătămăte Stati Anatol, Stati Gabriel și Glotov Veaceslav, a martorilor Rgorov Ivan, Diaconu Vitalie și Ahmed Baloul.

Colegiul nu a avut temei de a considera că părțile vătămate și martorii au făcut declarații în scopul supunerii la răspunderea și pedeapsă penală a unor persoane nevinovate; că dosarele penale au fost fabricate de OUP la cerința părților vătămate pentru a se răzbuna pe membrii familiei Baștovoii. Atît părțile vătămate cît și martorii au făcut declarații sub jurămînt și avertizare de răspundere penală în baza art. 312-313 CP și pe întreg procesul penal și-au susținut declarațiile incriminatoare. Declarațiile acestora coroborează și se completează prin întreg ansamblu de probe. Inculpații au indicat la existența relațiilor ostile între ei și părțile vătămate, care nu au fost susținute de ultimii și, deoarece, primii nu și-au fundamentat poziția, ea se apreciază ca declarativă. De asemenea învinuirea nu se bazează în exclusivitate pe declarațiile părții vătămate, acuzarea prezentînd și alte probe în susținerea învinuirii, probe pertinente, concludente, utile și veridice. Dimpotrivă, s-a stabilit că inculpații Baștovoii Andrei și Valentin au avut temei de a se răzbuna pe părțile vătămate și a le omorî, din moment ce au acționat cu intenție infracțională, delapidînd proprietatea părților vătămate Stati Anatol și Garbiel și pentru a nu fi deconspirați de Glotov Veaceslav, Baștovoii Andrei, prin intermediul lui Meșcoi Vladimir, a pregătit omorul.

Instanța de apel a considerat ca declarative afirmațiile avocatului Zadoinov Roman referitor la faptul că, urmărirea penală ar fi fost pornită la implicarea „unor persoane influente din Republica Moldova care aveau interes propriu în bussines în Africa cu care inculpații aveau conflict economic” cît și a „unor persoane influente în conducerea țării” (făcînd referire la angajarea anterioară a fostului premier - Iurie Leancă - în cadrul SA „Ascom Grup”), deoarece apărarea nu a identificat acele persoane influente din Republica Moldova care aveau interes propriu în bussines în Africa cu care inculpații aveau conflict economic și nici probe ce ar dovedi existența conflictului economic, iar angajarea anterioară a fostului premier în cadrul SA „Ascom Grup” nu poate fi considerată ca o bănuială rezonabilă despre lipsa imparțialității și independenței OUP prin intervenirea sau implicarea acestuia, din moment ce nu s-au prezentat probe că terțe persoane ar fi influențat în vreun mod mersul urmăririi penale. Statuarea unui conflict economic avut loc între inculpații Baștovoii Andrei și Baștovoii Valentin și unele persoane influente din Republica Moldova care aveau interes propriu în bussines în Africa ar contraveni celor declarate de Baștovoii Andrei el relatînd doar despre deschiderea unor companii, care nu activau, deci, care nu aduceau profit, iar în lipsa profitului nu poate apărea un conflict economic.

La baza hotărîrii de condamnare, Colegiul a pus și declarațiile lui Meșcoi Vladimir făcute în calitate de bănuieț deoarece sunt depuse în perioada imediat următoare comiterii infracțiunii. La contrasemnarea declarațiilor Meșcoi Vladimir prin înscris autentic a făcut mențiunea că cele indicate în procesul verbal corespund celor declarate de el, fără a fi influențat psihic sau fizic, obiecții la conținut nu are și că nu necesită interpret, or el cunoaște limba de stat, însă îi este mai ușor să se

exprime în limba rusă. De asemenea din vizionarea înregistrării video a audierii lui Meșcoi Vladimir în calitate de bănuیت rezultă că acesta în mod liber se expune asupra întrebărilor puse de acuzare, aceste declarații fiind făcute în prezența unui apărător (f.d. 28-36, vol. II).

Revenirea asupra declarațiilor făcute în calitate de bănuیت nu a fost admisă de către instanța de apel, deoarece nu este plauzibilă, Meșcoi Vladimir neexplicînd de ce cele declarate inițial, în perioada imediat următoare a intrării sale în custodia statului sunt neadevărate, făcînd referire doar la încălcarea dreptului la apărare care nu s-a constatat. Astfel, din vizionarea înregistrării procesului de interogare rezultă că Meșcoi Vladimir, fiindu-i înmîinate drepturile și obligațiunile în scris, nu a solicitat acuzării de a-i fi asigurată prezența unui interpret sau că nu ar fi de acord cu apărarea sa de către avocatul Lazovscaia Tatiana, acuzarea aflîndu-se în prezența încheierii unui mandat tacit.

Supunerea ulterioară la răspundere disciplinară a avocatului Lazovscaia Tatiana pentru derogările admise în procesul apărării lui Meșcoi Vladimir (f.d. 187-189, vol. XXI) nu echivalează cu anularea mandatului eliberat de aceasta. Mai mult ca atît prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 25.04.2014 (f.d. 190, vol. XXI), care a căpătat autoritatea lucrului judecat, a fost anulată decizia Comisiei pentru Etică și Disciplină a Uniunii Avocaților din RM din 15.05.2013 ca fiind emisă contrar legii.

Tot aici instanța de apel a reținut și faptul că inculpatul Meșcoi Vladimir are studii superioare, în trecut a lucrat în cadrul Serviciului de Securitate, deci, este puțin probabil ca el să nu fi cunoscut că în caz de manifestare a dezacordului cu referire la apărător, acuzarea era obligată să-i acorde termen să contracteze un apărător ales.

Colegiul a preluat cele invocate de prima instanță referitor la nulitatea procesului verbal de audiere a bănuیتului Meșcoi Vladimir din 12.10.2011. Avocatul Țurcan Dorel nu era în drept de a semna un act la care nu a fost parte, iar modificarea datei întocmirii acestui act prin proces verbal nu schimbă sensul frazei, deci, confirmarea celor care au semnat actul nu este necesară (art. 248 alin. (2) CPP).

Instanța de apel a reiterat că un alt temei de punere la baza hotărîrii de condamnare a declarațiilor făcute în calitate de bănuیت de către Meșcoi Vladimir constituie și împrejurarea că aceste declarații coroborează și completează materialul probator, care a fost obținut prin respectarea normelor procesual penale, cum ar fi:

- *informația secretă nr. 287s/s, din 13.08.2011* (f.d. 15-23, vol. II) prezentată de Egorov Ivan potrivit căruia la 13.08.2013 a avut o întîlnire cu Meșcoi Vladimir în cadrul căreia ultimul i-a comunicat că a dorit aplanarea conflictului dintre Baștovoii Andrei și Stati Anatol, ultimul, însă, era foarte îngrijorat de situația creată și îl învinuia pe Baștovoii Andrei de sustragerea sumelor mari de bani de la companie.

Meșcoi Vladimir i-a mai comunicat că acceptă deplasarea la Odessa făcută în scopul de a se întîlni cu presupușii asasini, transmițîndu-i 500 lei pentru carburant și că „...если выполнить работу, то можно грамотно пустить

правоохранительные органы по ложному следу, в случае устранения старшего и младшего в выгодной ситуации окажется Ваня, зять Анатолия Дмитриевича, таким образом подумают что это зять мог заказать и устранить Толю и Габриела. Ты со своими людьми на встречи договорись о двух клиентах по 450000, а третьего пусть убирают бонусом.";

- *stenogramele discuțiilor din 16.08.2011 și 17.08.2011 dintre Egorov Ivan și Meșcoi Vladimir* (f.d. 27-63, vol. II) potrivit căreia Egorov Ivan îi transmite condițiile presupușilor asasini lui Meșcoi Vladimir, solicitînd ca avans 300000, la ce inculpatul Meșcoi Vladimir spune că ar fi cîte 30% pentru fiecare; își expune părerea cum ar trebui să fie și anume „...нам нужно чтобы это было быстро, жестко, со слезами, с соплями." și se nominalizează familia Stati;

- *procesul verbal de examinare și ordonanța de recunoaștere a corpului delict* (f.d. 64-68, vol. II) 500 lei bani transmiși de către Meșcoi Vladimir lui Egorov Ivan pentru suportarea cheltuielilor ținute de deplasarea în or. Odessa în scopul identificării presupușilor executori ai triplului omor;

- *stenograma discuției din 02.09.2011 și 15.09.2011 dintre Egorov Ivan și Meșcoi Vladimir* (f.d. 69-98, vol. II) referitor la omorul lui Veaceslav Glotov, Anatol Stati și Gabriel Stati, din care se constată că inculpatul Vladimir Meșcoi îi comunica lui Ivan Egorov că numai omorul lui „Viziri" (Glotov Veaceslav) nu-i va rezolva problema lui Andrei și că dacă Andrei dorește să se răzbune trebuie lichidați toți trei (надо валить всех);

- *stenograma discuției din 15.09.2011 dintre Egorov Ivan și Meșcoi Vladimir* (f.d. 102-115, vol. II) conform căreia martorul și inculpatul se înțeleg asupra sumei triplului omor, inculpatul confirmînd ostilitatea față de nedreptatea ce are loc în privința lui Andrei Stepanîci, Stati Anatol nedorind iertarea și rezolvarea problemei pe cale amiabilă;

- *materialele urmăririi tainice după Meșcoi Vladimir, Baștovoii Andrei și alții* (f.d. 119-168, vol. II; f.d. 10-241, vol. III; f.d. 1-4, vol. IV) conform cărora inculpații Baștovoii Andrei și Meșcoi Vladimir s-a întîlnit la în perioada indicată de martorul Egorov Ivan; inculpatul Meșcoi Vladimir s-a întîlnit cu o persoană necunoscută fiindu-i transmisă o sacoșă de culoare neagră;

- *informațiile secrete nr. 311s/s, 312s/s, 313s/s, 314s/s* (f.d. 47-50, vol. IV) prezentate de Egorov Ivan despre discuțiile duse cu Meșcoi Vladimir în perioada 10.09-15.09 a. 2011 din care rezultă că ultimul a fost avertizat despre urmărirea tainică. Meșcoi Vladimir i-a spus că în urma întîlnirii avute cu Baștovoii Andrei au convenit să fie precauți că sunt urmăriți și că trebuie să se aștepte 2-3 săptămîni pentru a veni banii. Tot Meșcoi Vladimir i-a propus să se întîlnească mai des și să nu discute referitor la înțelegerea lor, ci despre cumpărarea vaselor navale (versiune inventată). La înștiințarea că prietenul din Odessa cu care a fost înțelegerea triplului omor a venit la Chișinău, Meșcoi Vladimir a transmis lui Egorov Ivan 300 dolari SUA pentru

cheltuieli curente;

- *procesul verbal de examinare și ordonanța de recunoaștere a corpului delict* (f.d. 51-53, vol. IV) conform cărora au fost ridicați bani în sumă de 300 dolari SUA, transmiși de către Meșcoi Vladimir lui Egorov Ivan pentru suportarea cheltuielilor ținute de deplasări, cu scopul purtării discuțiilor cu presupușii executori a-i triplului omor la comandă;

- *informația secretă nr. 315 s/s din 10.09.2011 prezentată de către Egorov Ivan* (f.d. 54, vol. IV) despre discuțiile purtate cu Meșcoi Vladimir potrivit cărora inculpatul urmează să se întâlnească cu Baștovoii Andrei și că nu există finanțare, deci, trebuie de așteptat, dar lucrul (lichidarea fizică) urmează a fi efectuat, cu atât mai mult că presiunea asupra lui Baștovoii Andrei crește și el, pentru binele său, trebuie să se hotărască la efectuarea lichidării. Meșcoi Vladimir a primit un SMS și i-a spus că de luni banii vor fi transferați din Africa. SMS a venit de la Ion. Inculpatul i-a transmis 200 dolari SUA necesari întâlnirii de duminică cu executorul omorurilor. Ulterior, Meșcoi Vladimir a vorbit cifrat, spunându-i că întâlnirea a fost rodnică;

- *procesul verbal de examinare și ordonanța de recunoaștere a corpului delict* (f.d. 55-57, vol. IV) banii în sumă de 200 Dolari SUA transmiși de către Meșcoi Vladimir lui Egorov Ivan pentru suportarea cheltuielilor ținute de deplasări, cu scopul întreținerii discuțiilor cu presupușii executori ai omorului lui Glotov Veaceslav, Stati Anatol și Stati Gabriel;

- *procesul verbal din 10.01.2012 privind interceptarea convorbirilor telefonice dintre abonații cu nr. 79431756 și 60377771* (f.d. 65-67, vol. IV). Primul număr aparține lui Meșcoi Vladimir, iar cel de-al doilea lui Egorov Ivan. În cadrul discuției purtate inculpatul convine să se întâlnească cu martorul care vine de la Odessa și este blocat la vamă;

- *procesele verbale din 10.01.2012 privind interceptarea convorbirilor telefonice ale abonatului cu nr. 249123012307* care aparține lui Strelnicov Ion purtate cu Baștovoii Svetlana care îi solicită primului să nu vină în țară, or OUP se interesează de el în urma declarațiilor făcute de „Sașa” (f.d. 71-75, 79-81, vol. IV).

- *documentele ridicate de la compania „Ascom Group” SA referitor la companiile ce aparțin familiei Bastovoi* potrivit cărora membrii familiei Baștovoii au format compania „SWAMB Investments Ltd” și „SWAMB Engineering Ltd”, ultima activează pe teritoriul Sudanului de Sud și are încheiate contracte cu SPLA (f.d. 91-154, vol. IV);

- *informația secretă nr. 320 s/s, prezentată de către Egorov Ivan despre discuțiile duse cu Meșcoi Vladimir* (f.d. 184-188, vol. IV) potrivit căreia Meșcoi Vladimir bănuiește că este urmărit de OUP și la întrebarea dacă totul se contramandază, acesta a spus că totul merge conform planului și că oamenii sunt cointeresați ca lucrul să fie făcut mai repede. Întreaga sumă solicitată la moment nu o are, ea urmează să fie transferată din Africa. El a scos 5000 dolari SUA și ca avans i-a

transmis, comunicându-i că Andrei și Ion doresc să se încredințeze că sunt serioși, motiv pentru care trebuie lichidat vizir (Glotov Veaceslav).

Cele indicate de apărătorul Țurcan Dorel vis-a-vis de această probă, Colegiul nu le va admite, or indicarea greșită a datei desecretizării informației nu poate duce la nulitatea probei, conținutul căreia nu este contestat de apărare;

- *procesul verbal de examinare și ordonanță de recunoaștere a corpului delict* (f.d. 189-208, vol. IV) banii în sumă de 5000 dolari SUA, transmiși de către Meșcoi Vladimir lui Egorov Ivan ca avans pentru omorul lui Glotov Veaceslav

- *procesul verbal de examinare la fata locului din 12.10.2011* (f. d. 217-218, vol. IV) și *procesul verbal de examinare și ordonanța de recunoaștere ca corp delict a obiectelor ridicate la data de 12.10.2011* (f.d. 219-222, vol. IV) conform cărora în momentul reținerii lui Meșcoi Vladimir și a lui Egorov Ivan, au fost depistați și ridicați bani în sumă de 1100 dolari SUA, un aparat foto de model „Canon” care conține fotografiile a înscenării omorului lui Glotov Veaceslav;

- *procesul verbal de percheziție corporală a lui Egorov Ivan* în urma căreia a fost depistată suma de 1100 dolari SUA, transmiși de către Meșcoi Vladimir lui Egorov Ivan, *procesul verbal de examinare, ordonanță de recunoaștere ca corp delict a obiectelor depistate și ridicate în urma percheziției corporale la Egorov Ivan* (f. d. 223239, vol. IV);

- *stenograma din 12.10.2011 dintre Egorov Ivan și Meșcoi Vladimir* (f. d. 4-12, vol. V) referitor la pregătirea omorului lui Glotov Veaceslav, Stati Anatol și Gabriel.

În baza probelor enunțate mai sus, instanța a concluzionat că implicarea lui Baștovoii Andrei în pregătirea triplului omor în circumstanțele reținute a fost dovedită pe deplin, or acesta era convenabil lui pentru a nu fi supus el și feciorului său la răspunderea și pedeapsa penală pentru infracțiunile de delapidare comise în cadrul activității Proiectului Sudan care aparține familiei Stati, soldate cu daune materiale în proporții deosebit de mari. Mai mult ca atât, inculpatul Meșcoi Vladimir a indicat la faptul înștiințării lui Baștovoii Andrei despre ideea triplului omor la comandă, care nu numai că nu a denunțat intenția lui Meșcoi Vladimir, ci a contribuit la realizarea intenției prin gestul afirmativ din cap făcut în timpul discuției, reliefindu-se calitatea de organizator. De asemenea a fost dovedită și implicarea lui Meșcoi Vladimir la pregătirea triplului omor în circumstanțele reținute, el percepând situația apărută între membrii familiei Stati și Baștovoii ca o nedreptate față de ultimii, cu care era în relații de prietenie, în baza căreia el a fost angajat.

În speță nu s-a reținut faptul că Meșcoi Vladimir ar fi acționat fără încuviințarea lui Baștovoii Andrei, or primul nu avea resursele financiare necesare și triplul omor nu îi aducea în nici un mod beneficii sau ușurări de situații.

Semnele calificative „din interes material”, „în legătură cu îndeplinirea de către victimă a obligațiilor de serviciu”, „asupra a mai multor persoane”, „de mai multe persoane”, „cu scopul de a ascunde o altă infracțiune” și „la comandă” și-au găsit

confirmare pe deplin prin probe administrate, or părților vătămate le era cunoscut faptul comiterii de delapidări, cauzele penale fiind pe rolul organelor de drept și în caz de deces a membrilor familiei Stati compania SA „Ascom Grup” ar fi putut trece mai ușor în mâinile inculpaților sau ar fi fost mai ușor de desființat.

Potrivit învinuirii, Baștovoi Andrei și Meșcoi Vladimir ar fi comis pregătirea triplului omorul „premeditat” și „în cadrul unui grup criminal organizat”.

Aceste semne calificative instanța de fond nu le-a statuat deoarece în partea descriptivă a acțiunilor inculpaților Baștovoi Andrei și Meșcoi Vladimir acuzarea a omis descrierea semnului calificativ *cu premeditare* și acuzarea nu a prezentat probe concludente ce ar confirma existența *grupului criminal organizat*. Tot în așa mod a procedat și instanța de apel, în caz contrar ar fi încălcat principiul neagravării situației prin propriul apel (în această parte sentința fiind contestată doar de partea apărării, apelul avocatului părții vătămate referindu-se, în această parte, la pedeapsă).

În speță, de către instanța de apel nu a fost reținută provocarea de către Egorov Ivan deoarece CtEDO menționează că, agentul sub acoperire poate să activeze tainic sub controlul judiciar cu respectarea garanțiilor procesuale, însă fără a purcede la provocare și că un agent sub acoperire trebuie să fie un lucrător al organelor de drept, care este infiltrat în condițiile legii într-o activitate criminală.

Din declarațiile inculpatului Meșcoi Vladimir rezultă că el pe Egorov Ivan îl cunoștea din 1996 și aveau relații prietenești, deci, dacă Egorov Ivan, cunoscut inculpatului sub numele Ciugureanu Ghenadie, ar fi urmărit fără just temei scopul tragerii la răspundere penală a lui Meșcoi Vladimir, aceasta ar fi acționat provocator mai înaintea celor reținute de instanță. Nu poate fi constatat și că sumele de bani au fost transmise pentru a-l ajuta material pe martor sau ca împrumut, lipsind probe confirmătoare în acest sens. Nu s-a reținut provocarea și prin fapra că inculpatul Meșcoi Vladimir a declarat că intenția triplului omor la comandă i-a apărut lui, el expunând-o lui Egorov Ivan, fapt susținut și de ultimul.

Prin urmare, invocarea unor acțiuni de provocare în sensul jurisprudenței CtEDO este inadmisibilă, deoarece Egorov Ivan nu a fost infiltrat cu scopul de a provoca, dar a fost un prieten al inculpatului Meșcoi Vladimir, care a colaborat cu organele de drept în condițiile legii.

Referitor la înregistrarea audio a discuției între Meșcoi Vladimir și Egorov Ivan în care de către apărător, a fost adăugată o discuție între al doilea și un presupus ofițer de investigație, instanța de apel a conchis că acestea nu poate servi temei de achitare, deoarece la momentul când a fost începută urmărirea penală s-a inventat o legendă cu scopul de a demasca acțiunile infracționale și toate persoanele implicate.

Argumentul apărării precum că înregistrarea de pe CD nu conține toată discuția dintre Meșcoi Vladimir și Egorov Ivan, considerând-o o falsificare instanța de apel de asemenea nu le-a admis, or probe ce ar dovedi că imprimările sunt false nu au fost administrate. Mai mult ca atât textele lipsite din stenograma audierii în calitate de

bănuie a lui Meșcoi Vladimir nu duc la neadmiterea probei, ele referindu-se la împrejurări ce nu împiedică la justa soluționare a cauzei.

Asupra probelor apărării Colegiul a statuat că, actele procesuale ce dovedesc intentarea unor proceduri penale sau disciplinare nu pot servi temei de a reține vinovăția unei persoane, or aceasta poate fi stabilită numai printr-o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, în caz contrar se încalcă principiul prezumției nevinovăției. Mai mult ca atât, una din persoanele ce se prezuma a fi provocată de martor (Batura Victor) la comiterea infracțiunii a fost condamnat în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției prin sentința Judecătorei Ștefan Vodă din 19.06.2012, menținută prin deciziile Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 01 noiembrie 2012 și a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 03 iulie 2013.

Instanța de apel a considerat ca nefondat argumentul avocatului Țurcan Dorel referitor la inadmisibilitatea CD-urilor anexate în calitate de corpuri delictive pe motiv că nu sunt originale, așa cum cer condițiile art. 132⁹ alin. (11) CPP, deoarece interceptările convorbirilor telefonice au avut loc în anul 2011, când în vigoare era Lega nr. 122-XV din 14.03.2003 Codul de procedură penală, până la modificările codului prin Legea 252 din 08.11.2012, modul de interceptare a comunicațiilor era reglementat de art. 136 CPP și au fost efectuate cu respectarea legii. Mai mult ca atât, chiar dacă CD-urile anexate nu sînt originale, conținutul lor este unul veridic și elucidează împrejurările și participanții la comiterea pregătirii infracțiunii de omor.

Afirmația avocatului Zadoinov Roman că OUP la pornirea urmăririi penale în privința clienților săi nu au fost imparțial și independent, făcînd aluzie la coruptibilitate, Colegiul a reținut ca fiind inadmisibilă și declarativă, or chiar dacă există rapoarte internaționale potrivit cărora Republica Moldova s-ar poziționa în clasamentul primar la capitolul corupție în justiție, acestea se referă la mod general. Deci, în lipsa probelor confirmative, nu poate fi admisă afirmația că anume în prezenta cauză penală reprezentanții OUP ar fi fost corupți, cu atât mai mult că o sesizare în acest sens apărarea nu a depus la organele competente sau cel puțin nu a prezentat instanței că ar fi depus-o și că aceasta ar fi instrumentată.

Instanța de apel nu a reținut nici cele invocate de avocatul Susarenco Gheorghe în apel vis-a-vis de răzbunarea lui Glotov Veaceslav (fost colonel KGB) pe Baștovoii Andrei (lider a Mișcării Naționale) pentru evenimentele avute loc în 1989 pe teritoriul Republicii Moldova, or era de obligativitatea apărării de a prezenta probe ce ar fi dovedit că între cei doi au existat conflicte pînă la conlucrarea împreună, conflicte care nici nu au fost invocate de Baștovoii Andrei. Mai mult ca atât partea vătămată Glotov Veaceslav, în situația în care ar fi existat vreun conflict, a avut posibilitatea reală de a se răzbuna încă în 2002 pe Baștovoii Andrei, atunci cînd acesta a fost pentru prima dată concediat de la compania „Ascom Grup” și nu ar fi manifestat bunăvoința și comportamentul corect la numirea în funcție de coordonator general al proiectului

Sudan a lui Baştovoi Andrei.

Argumentul apărătorilor Zadoinov Roman și Susarenco Gheorghe precum că ar fi fost încălcat principiul teritorialității Colegiul I-a considerat ca inadmisibil, deoarece Baştovoi Andrei și Valentin sunt cetățeni ai Republicii Moldova, iar potrivit art. 11 alin. (2) CP, ei pot fi trași la răspundere în Republica Moldova chiar dacă au comis infracțiunea pe teritoriul altor state, or condiția domiciliului permanent pe teritoriul Republicii Moldova se aplică doar în cazul apatrizilor nu și a cetățenilor.

Instanța de apel a menționat că nepronunțarea sentinței motivate în mod oficial de către instanța de fond (prezența tuturor membrilor completului de judecată cât și citirea textului sentinței motivate), nu a încălcat nici un drept al inculpaților, or potrivit Recomandării nr. 37 Cu privire la pronunțarea hotărârilor judecătorești în procesul penal a Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție s-a explicat că *la pronunțarea hotărârii adoptate colegial nu este obligatorie prezența întregului complet de judecată. Astfel, hotărârea adoptată poate fi pronunțată de către președintele ședinței sau de către unul din judecătorii completului de judecată, asistat de greșier sau de asistent judiciar. Cu această ocazie legea nu solicită nici prezența părților....Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza Sutter v Elveția, a considerat că exigența de publicitate a deciziilor nu trebuie neapărat să ia forma unei lecturi în voce a hotărârii în cazul când hotărârea este publicată, înmînată sau expediată părților.*

Referitor la afirmațiile precum că nici un judecător din cei ce au instrumentat cauza nu au pregătirea necesară în domeniul activității contabilo-economice, nu sunt imparțiali și independenți și că doar jurații ar fi fost competenți să aprecieze corect faptele și regulile de activitate a inculpaților s-a menționat că:

Art. 6 alin. (1) p. 23) CPP prevede că judecătorul este un jurist licențiat, numit în funcție în modul stabilit de lege, autorizat să judece cauze aduse în fața instanței de judecată.

Din normele procesual penale rezultă că înfăptuirea justiției este o atribuție exclusivă a instanței de judecată, instituită de lege, că judecătorul judecă cauza în baza probelor administrate de părți, în corespundere cu legislația în vigoare și că în situația în care este necesară o investigație, în proces intervine un specialist sau un expert pentru a fi aplicate cunoștințe speciale, inclusiv în domeniul activității contabilo-economice, ceea ce în speță a și fost efectuat, instanța preluând concluziile expertului Sajin Petru, preîntîmpinat conform art. 312-313 CP, pînă la efectuarea expertizei și care și-a susținut concluziile în fața instanței, raportul fiind coroborat cu celelalte probe administrate.

În baza celor expuse, s-a concluzionat că examinarea cauzei de către un complet de judecată format din trei judecători, cu stagiul de muncă mai mare de 10 ani, nu a adus atingere dreptului la un proces echitabil a inculpaților. Cu atît mai mult că recuzarea făcută judecătorilor de către apărare în cadrul judecării apelurilor nu se

referă la incompetența acestora, ci la expunerea completului de judecată asupra demersului de schimbare a măsurii preventive, hotărîrea fiind menținută de instanța ierarhic superioară. Judecarea cauzei de către jurați, în cazul în care legislația Republicii Moldova ar fi prevăzut o asemenea jurisdicție, nu garantează inculpaților că juriile ar fi fost de profesie legate de domeniul activității contabilo-economice, or în calitate de jurați pot fi alese persoane din orice domeniu, nefiind obligatorie cunoașterea domeniului activității contabilo-economice.

Inadmisibilitatea probelor administrate nu poate fi constatată, din moment ce apărarea nu a prezentat nici o probă care ar veni să-i dezvinovățească pe Baștovoii Andrei și Valentin sau care ar dovedi că probele acușării sunt inadmisibile, iar simpla invocare a inadmisibilității, fără indicarea împrejurărilor, nu poate fi admisă.

Dreptul la un proces echitabil presupune cercetarea probelor prin prisma principiilor contradictorialității și nemijlocirii. În vederea respectării acestui drept, Colegiul Penal a asigurat părților dreptul de a-și susține poziția prin cercetarea probelor și, deci, argumentul inadmisibilității probelor pe motiv că acestea nu au fost reproduse în fața altor judecători (judecători de instrucție) este nefondat. Tot aici s-a menționat și că judecătorul de instrucție nu statuează asupra vinovăției sau nevinovăției unei persoane, aceasta fiind prerogativa instanței de drept comun.

Solicitarea apărătorului Zadoinov Roman de a libera de răspundere penală inculpații deoarece au renunțat de bună voie la săvîrșirea infracțiunii, invocînd declarațiile martorului Egorov Ivan precum că Meșcoi Vladimir și Baștovoii Andrei pe parcursul discuțiilor au refuzat comiterea omorului părților vătămate, el fiind nevoit să plece la Odessa pentru a stopa organizarea omorului, deasemenea nu a fost admisă, or inculpatul Meșcoi Vladimir a declarat că înțelegînd, într-un moment, că este urmărit a renunțat, această renunțare fiind condiționată de frica de pedeapsă și nu de nedorința morții părților vătămate și limitată în timp, contramandarea triplului omor fiind pe un termen de 2-3 săptămîni.

Tot aici instanța de apel a menționat că prin invocarea unei asemenea cerințe, apărarea admite prezența elementelor componente ale infracțiunii de pregătire a omorului inclusiv și conștientizarea posibilității consumării infracțiunii.

Instanța a fost sesizată referitor la încălcarea dreptului la apărare, care nu a fost admisă din următoarele considerente:

Aflarea inculpaților în stare de arest pe parcursul judecării cauzei s-a datorat sentinței de condamnare care pînă la pronunțarea deciziei Colegiului Penal al instanței ierarhic superioare nu era desființată, iar în conformitate cu practica CtEDO după pronunțarea unei hotărîri de condamnare, privarea de libertate a persoanei, chiar în timpul judecării propriului apel, se întemeiază pe art. 5 §1 lit. a) CEDO;

Inculpații și avocații nu au sesizat instanța referitor la condițiile inumane și degradante din sala ședinței de judecată; la imposibilitatea de a se pregăti de examinarea cauzei sau că nu sunt pregătiți de examinarea cauzei, iar în situația cînd s-

a solicitat termen pentru a fi pregătită apărarea, instanța a dispus întrerupere în examinarea cauzei;

Inculpații și apărătorii acestora, pe parcursul examinării fondului cauzei, nu au informat instanța despre un comportament inadecvat al gardienilor, nu au solicitat timp de consultanță la necesitate pentru deliberarea unei situații nou apărute, asigurarea cu masă, în sala ședinței de judecată inculpații fiind poziționați în locul special amenajat pentru persoanele arestate;

În timpul procesului judiciar ce a avut loc în sala ședinței de judecată, nu s-au constatat condiții de detenție inumane și degradante, grilajul fiind înlăturat pînă la înălțimea admisibilă și fiind asigurată prezența scaunului. De asemenea ședințele de judecată au fost desfășurate în mod public, permițându-se prezența în sală a rudelor inculpaților, a terțelor persoane cît și a reprezentanților mass-media, procesul penal fiind înregistrat audio;

Potrivit normelor generale stabilite, apărarea își formează poziția și ascultă părerea clientului său pînă la începerea procesului de judecată, pregătindu-și armele de apărare. Odată cu deschiderea ședinței de judecată, judecătorul este cel ce conduce cu procesul și din normele de procedură penală rezultă că întîi se ascultă părerea acuzării, apoi inculpatul, or numai el este în drept de a pleda vinovat/nevinovat prin recunoașterea/nerecunoașterea învinuirii aduse, a-și susține declarațiile făcute anterior și de a se expune asupra probelor administrate. În asemenea mod se procedează pentru a mai acorda timp apărătorului de a-și folosi cunoștințele și abilitățile profesionale și a oferi posibilitate instanței de a stabili despre cunoașterea drepturilor și obligațiilor procesuale cît și dacă în privința inculpatului s-a admis o eventuală încălcare.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei inculpaților Baștovoii Andrei, Baștovoii Valentin, Jugănarului Ion și Meșcoii Vladimir, Colegiul a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75-77, 84 CP cît și art. 385 alin. (4) CPP, reținîndu-se că:

Inculpatul Baștovoii Andrei a comis două infracțiuni din intenție, care potrivit art. 16 CP se atribuie la categoria celor deosebit de grave și excepțional de grave, ultima nefiind consumată.

Inculpatul Baștovoii Valentin a comis o infracțiune prelungită, din intenție și care se atribuie la categoria celor deosebit de grave.

Inculpatul Jugănarului Ion a comis o infracțiune din intenție și care se atribuie la categoria celor mai puțin grave.

Inculpatul Meșcoii Vladimir o infracțiune neconsumată, din intenție și care se atribuie la categoria celor excepțional de gravă.

Inculpații Baștovoii Andrei, Baștovoii Valentin și Jugănarului Ion au comis infracțiunile contra patrimoniului cu scop de profit, cauzînd daune în proporții deosebit de mari, prejudiciul material nefiind restituit pînă la pronunțarea prezentei hotărîri, iar la comiterea infracțiunii de pregătire a triplului omor Baștovoii Andrei și Meșcoii Vladimir au urmărit scopul răzbunării, atentînd la dreptul suprem - dreptul la

viață.

Colegiul a luat în considerație faptul că inculpații se caracterizează pozitiv, nu au antecedente penale, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, ceea ce denotă personalitatea pozitivă a acestora.

Circumstanțe atenuante în privința lui Baștovoii Andrei, Baștovoii Valentin nu s-au constatat. În seama inculpatului Jugănarul Ion s-a reținut atenuantele prezența unui copil minor la întreținere și educație.

Circumstanțe ce ar agrava pedeapsa penală, în seama inculpaților, nu s-a constatat. Agravantele indicate de acuzare în rechizitoriu și cele cerute de avocatul părților vătămate prin apelul declarat (art. 77 alin. (1) lit. b), f), c), k), n) CP) nu au fost reținute deoarece sunt prevăzute în calitate de semn a componenței de infracțiune. În al doilea rând infracțiunea de pregătire a triplului omor nu a fost consumată și agravantele nu pot fi reținute, în caz contrar s-ar aduce atingere principiului legalității (art. 3 CP).

Instanța a aplicat în cazul inculpaților Baștovoii Andrei și Valentin și a art. 84 alin. (1) CP, fiind prezent concursul de infracțiuni.

Totodată, Colegiul a redus pedeapsa stabilită inculpaților, drept recompensă pentru încălcarea dreptului la un proces echitabil prin prisma prezumției nevinovăției (reprezentanții OUP au făcut publice informații cu privire la făptuitor pînă la stabilirea vinovăției inculpatului Baștovoii Andrei), termenului rezonabil (cauza s-a aflat pe rolul instanțelor de judecată mai bine de 2 ani) cât și a dreptului la condiții umane de detenție (celule supra aglomerate, producînd suferințe psihice, cele fizice nefiind dovedite).

Acțiunea civilă a părților vătămate și civile s-a admis parțial și s-a dispus:

- încasarea prejudiciului material în mărimea solicitată, stabilindu-se legătură de cauzalitate între acțiunile lui Baștovoii Andrei și Baștovoii Valentin și prejudiciul material cauzat Casco Petroleum Overseas Ltd" și "„ Gabycon Civil Works Ltd", exceptînd încasarea banilor virăți pe contul nr. 22511526008 deschis la filiala nr. 6 aBC „Moldova Agroindbank" SA de „I.F.C.-Grup" SRL (Chișinău), și recunoscuți în calitate de corpuri delictive, care se restituie „Casco Petroleum Overseas Ltd";

- încasarea a cîte 10000 lei lui Stati Anatol, Stati Gabriel și Glotov Veaceslav cu titlu de prejudiciu moral, or inculpații Baștovoii Andrei și Meșcoi Vladimir au atentat la dreptul la viață, pregătind omorul părților vătămate. Cerința părților vătămate de a fi încasat cîte 100000 lei cu titlu de prejudiciu moral, Colegiul o apreciază ca nefiind în spiritul art. 41 CEDO.

7. Hotărârile nominalizate sunt atacte cu recursuri ordinare de către:

7.1. **Procuror**, care invocînd prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6), 10) și 12) CPP solicită casarea parțială a deciziei în partea stabilirii pedepsei în privința inculpaților Baștovoii Valentin, Baștovoii Andrei și Meșcoi Valdimir, cu excluderea

art.385 alin. (4) CP din pedeapsa aplicată acestora, iar în privința inculpatului Jugănaru Ion menținerea sentinței.

În susținerea recursului invocă că:

- faptele infracționale consumate, de comiterea cărora este învinuit și inculpatul Jugănaru Ion, sunt prevăzute de legea penală ca acțiuni prejudiciabile prevăzute de art.191 CP, deoarece aceste fapte infracționale au fost săvârșite în cooperare de către două sau mai multe persoane, adică, prin cooperarea cu intenție a organizatorilor Baștovoii Valentin și Baștovoii Andrei cu complicele Jugănaru Ion, astfel existând o pluralitate de făptuitori. La delapidarea sumelor de 20 000 și 185 308 dolari SUA, organizatorii/ autorii Baștovoii Andrei și Baștovoii Valentin au acționat cu intenție directă, iar complicele Jugănaru Ion a acționat cu intenție indirectă, or în situația lipsei documentelor primare și /sau justificate puse la baza pretinselor ”tranzacții,, cu sumele de 20 000 și 185 308 dolari SUA, exercitând funcția de contabil – șef, ultimul înțelegea caracterul prejudiciabil a acțiunilor și/sau inacțiunilor sale, prevedea, adică înțelegea posibilitatea survenirii reale a urmărilor prejudiciabile și astfel în mod conștient, inclusiv prin manifestarea unei atitudini indiferente față de survenirea acestora, admitea survenirea acestor urmări.

În cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine că, delapidarea sumelor de 20 000 și 185 308 dolari SUA s-a realizat prin participație complexă, inclusiv și din declarațiile lui Jugănaru Ion care recunoscându-și vina parțial pledînd în instanța de fond pentru recalificarea acțiunilor sale în baza art. 323 alin (1) CP;

- Instanța de apel fără nici un motiv întemeiat a redus pedeapsa inculpaților conform art.385 alin. (4) CPP .

7.2 Părțile vătămate și părțile civile Anatol Stati, Gabriel Stati, Veaceslav Glotov, Casco Petroleum Overseas LTD și Gabycon Civil Works LTD, care au invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) CPP, solicită casarea parțială a deciziei în partea reîncadrării juridice a acțiunilor inculpatului Jugănaru Ion de la art. 42 alin. (5), 191 alin.(5) CP la art. 196, alin.(4) CP; în partea individualizării aplicării pedepselor penale inculpaților Baștovoii Andrei, Meșcoii Vladimir, Baștovoii Valentin și Jugănaru Ion și în partea admiterii parțiale a acțiunii civile ale părților civile Stati Anatol, Stati Gabriel, Glotov Veaceaslav, Casco Petroleum Overseas LTD, Gabycon Civil Works LTD, rejudecarea cauzei în această parte cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care:

- inculpatul Jugănaru Ion să fie declarat vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin.(5),191,alin.(5) CP;

- inculpaților Baștovoii Andrei, Meșcoii Vladimir, Baștovoii Valentin și Jugănaru Ion să fie aplicate pedepse penale mai aspre, ținînd cont de prevederile imperative ale art.7 alin.(1), 61,75 alin.(1),77 alin.(1) lit.c),f),i),n), art.78 alin.(3), 81 alin.(2), 83,84 alin.(1) CP;

- să fie admisă integral acțiunea civilă ale părților civile Stati Anatol, Stati Gabriel, Glotov Veaceaslav, Casco Petroleum Overseas LTD, Gabycon Civil Works LTD privind încasarea prejudiciului material și moral, inclusiv, cu încasarea, în mod solidar, de la inculpații/pârâții-Baștovoii Andrei, Meșcoii Vladimir în beneficiul reclamanților Stati Anatol, Stati Gabriel, Glotov Veaceaslav și a prejudiciul moral cauzat în sumă totală de 3000 000 lei, adică câte 1000 000 lei pentru fiecare reclamant în parte.

În susținerea recursului se invocă că:

- realizarea laturii subiective la comiterea prin participație complexă a infracțiunilor prevăzute de art.191 alin.(5) CP, de către inculpatului Jugănanu Ion s-a manifestat prin faptul că ultimul (complicele) își dădea seama de caracterul prejudiciabil cât a acțiunilor sale, atât și de caracterul prejudiciabil al acțiunilor participanților organizatorilor/autorilor Baștovoii Andrei și Baștovoii Valentin la delapidarea sumelor de 20000 și 185308 Dolari SUA, care au acționat cu intenție directă, iar, complicele Jugănanu Ion, exercitând funcțiile de contabil/contabil-șef, a acționat cu intenție indirectă, or, în situația lipsei documentelor justificative puse la baza pretinselor "tranzacții" cu sumele de 20000 și 185308 Dolari SUA, ultimul înțelegea caracterul prejudiciabil al acțiunilor și/sau inacțiunilor sale, prevedea, adică înțelegea posibilitatea survenirii reale a urmărilor prejudiciabile și astfel, în mod conștient, inclusiv prin manifestarea unei atitudini indiferente față de survenirea acestora, admitea survenirea acestor urmări;

- motivarea soluției de individualizare și aplicare a pedepselor penale inculpaților A.Baștovoii, A.Baștovoii și I.Jugănanu, contrazice cât rezolutivului hotărârii, atât și chestiunilor de fapt și de drept ale speței, din care cu certitudine se constată că, în realitate:

a) Inculpatul Baștovoii Andrei a comis nu două infracțiuni din intenție, ci trei infracțiuni din intenție, două dintre care (epizoadele delapidării sumelor de 20000 și 185308 Dolari SUA) se atribuie la categoria celor deosebit de grave și una (epizodul pregătirea infracțiunii de omor intenționat) excepțional de grave, ultima nefiind consumată;

b) Inculpatul Baștovoii Valentin a comis nu o infracțiune prelungită, din intenție, ci două infracțiuni distincte din intenție (epizoadele delapidării sumelor de 25000 și 185308 Dolari SUA) care se atribuie la categoria celor deosebit de grave;

c) Inculpatul Jugănanu Ion a comis nu o infracțiune, ci două infracțiuni din intenție (epizoadele delapidării sumelor de 20000 și 185308 Dolari SUA) care se atribuie la categoria celor deosebit de grave - fapt care, având o importantă deosebită la individualizare și aplicare a pedepselor penale, denotă că, la acest capitol, soluția contestată a instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază aceste soluții - viciu de procedură care, nimerind sub incidența art.427 alin.(1) pct.6) CPP, reprezintă motiv de casare a hotărârii în partea contestată;

- instanța de apel la aplicarea pedepselor inculpaților a ignorat prevederile art.7 alin.(1) (Principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale); 61 (Noțiunea și scopul pedepsei penale); 75 alin.(1) (Criteriile generale de individualizare a pedepsei); 77 alin.(1) lit.c),f),i),n) (Circumstanțele agravante); art.78 alin.(3) (Efectele circumstanțelor atenuante și agravante); 81 alin.(2) (Aplicarea pedepsei pentru infracțiunea neconsumată); 83 (Aplicarea pedepsei pentru participație); 84 alin.(1) (Aplicarea pedepsei în cazul unui concurs de infracțiuni) CP;

- instanța de apel eronat la stabilirea pedepselor inculpaților a aplicat prevederile art. 385 alin. 4) CPP deoarece în partea descriptivă a deciziei lipsesc careva constatări legale de faptul că, în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-ar fi produs careva încălcări ale drepturilor inculpaților, precum și s-ar fi stabilit din vina cui au fost comise aceste pretinse încălcări;

- reducerea pedepselor penale pentru inculpatul Baștovoii Andrei, Meșcoi Vladimir și Baștovoii Valentin, pentru o infracțiune neconsumată contrazice prevederilor art.81 alin. (2),(4), cât și diminuarea pedepsei în baza art.191 alin.(5) CP contrazice prevederilor art. 78 alin.(1) lit.a) CP.

7.3. Avocatul Igor Filip în numele inculpatului Jugănaru Ion, care invocând prevederile art.427 alin. (1) pct.8) CPP solicită casarea deciziei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului deoarece în acțiunile lui Jugănaru Ion nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

În susținerea recursului a invocat:

- referitor la suma de 20 000 dolari SUA, inculpatul a acționat la ordinul lui Baștovoii Andrei și Diaconu Viatlie;

- referitor la suma de 185 308 dolari SUA care, conform materialelor cauzei și cercetării judecătorești s-a stabilit că au fost transferate de către Valentin Baștovoii din contul bancar al SRL Casco Petroleum din Uganda-alt stat unde Jugănaru nu activa ca contabil, ci Mutu Serghei. Faptul participării lui Jugănaru la acțiunile de transfer a sumei de 185 308 dolari SUA de către organele de anchetă nu au fost stabilite prin probe, unicul argument al învinuirii pe acest episod fiind acțiunile acestuia de emisie a unui cec de transfer din contul "Casco" în Sudan în contul "Casco" în Uganda, adică fără a înstrăina resursele financiare și/sau transmiterea în favoarea unui terț și în atare condiții în acțiunile inculpatului nu întrunesc condițiile legale ale încadrării juridice în prevederile art. 196 alin (4) CP din lipsa în acțiunile sale a componenței de infracțiune.

7.4 Avocatul Zadoinov Roman în în numele inculpaților Baștovoii Andrei și Baștovoii Valentin care a invocat prevederile art.427 și 430 CPP solicită casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpații să fie achitați din lipsa în acțiunile lor a semnelor infracțiunii sau liberarea lor de răspundere penală din cauza renunțării de bună voie la săvârșirea infracțiunii, invocând:

- provocarea de infracțiune, fapt interzis de art. 6 CEDO. Urmărirea penală cât și procedura judiciară au fost arbitrare contrar prevederilor art. 6 CEDO, violarea prezumției de nevinovăție conform art. 6 par. 2 CEDO, violarea art. 3 CEDO dreptului de a nu fi supus la tratament inuman prin condiții de detenție inumane și degradante la care sunt supuși inculpații, violarea art. 6 CEDO dreptul la un proces echitabil din cauza condițiilor de detenție inumane și degradante la care au fost supuși inculpații;

- instanțele judiciare din Moldova nu sunt competente să examineze faptele comise în Africa;

- instanțele de judecată (judecătorii) nu erau competenți în aprecierea întrebărilor contabilo-financiare pentru care inculpații au fost condamnați;

- judecătorii din prima instanță și instanța de apel care i-au condamnat, nu au fost independenți și imparțiali, iar decizia Curții de Apel Chișinău este arbitrară și nemotivată;

- inculpații nu au avut posibilitatea să comunice cu avocatul în timpul procesului judiciar aflându-se la o distanță de 7 metri și îngrădiți de gardieni, iar din cauza condițiilor inumane de detenție nu au putut să se concentreze și să se pregătească efectiv pentru proces judiciar în Curtea de Apel Chișinău;

- prin numirea sentinței de condamnare emisă de prima instanță și arestarea acestora s-a încălcat dreptul la apel prevăzut de protocolul 7 art. 2 CEDO- dreptul la nivel dublu de jurisdicție în materie penală;

- îngrădirea cercetării materialelor dosarului penal și proceselor verbale ale ședințelor de judecată;

- în Curtea de Apel Chișinău nu a fost examinată nici o probă a acuzației de stat;

- nici în Curtea de Apel Chișinău, nici în prima instanță nu au fost prezentate documentele relevante privind înregistrarea firmelor "Gabycon Civil Works LTD" și "Cascom Petroleum Overseas LTD" din Africa. De asemenea nu au fost prezentate documentele privind calitatea de fondator și proprietar al acestor firme străine;

- din declarațiile martorului Egorov Ivan rezultă că Meșcoi Vladimir a renunțat la organizarea omorului părților vătămate; inculpații Baștovoii Andrei și Valentin se dețin în condiții inumane și degradante; inculpații Baștovoii Andrei și Valentin au fost declarați vinovați în mass-media de către MAI pînă la pronunțarea unei hotărîri judecătorești, prin ce a fost influențată opinia publică, inclusiv a judecătorilor, și încălcat principiul nevinovăției; martorii audiați nu au confirmat învinuirea, declarațiile lui Ciobanu Gheorghe, Diaconu Vitalie, Egorov Ivan, urmînd a fi apreciate critic, ca fiind făcute de persoane cointeresate (salariați, agent provocator); probele materiale nu confirmă în nici un mod vinovăția inculpaților și că inculpații nu pot fi supuși răspunderii penale pe teritoriul Republicii Moldova.

7.5 Avocatul Țurcan Dorel în numele inculpatului Meșcoi Vladimir invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) CPP solicită casarea hotărîrilor

adoptate, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Meșcoi Vladimir să fie achitat, adoptarea unei încheieri interlocutorii în privința procurorului Cociu Lilian privind încălcarea drepturilor inculpatului și colaboratorului de poliție Cavcaliuc G. privind falsificarea actului procesual - informația 320 S/S din 10.10.2011.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a observa încălcările de procedură comise de către procurorul Cociu L. sau le acceptă, dar minimalizează importanța lor fapt care se răsfrânge asupra situației procesuale și dreptului la apărare a lui Meșcoi Vladimir deoarece:

- declarațiile părții vătămate nu pot fi considerate probe a dovedirii vinovăției inculpatului, deoarece rezultă din informația parvenită de la provocatorul Egorov Ivan ce acționa sub acoperirea MAI, care a dat declarații ce nu pot fi admise. Din convorbirile purtate de Meșcoi Vladimir și Egorov Ivan, audiate în ședința de judecată, nu rezultă că s-a purtat discuție referitor la omor și că banii au fost transmiși în acest scop;

- procesul verbal de audiere a lui Meșcoi Vladimir în calitate de bănuit nu poate fi admis ca probă deoarece a fost administrat cu încălcarea dreptului la apărare și conține modificări ce nu au fost confirmate de persoană ce a făcut-o.

- instanța nu a luat în considerație probele materiale prezentate de apărare și nu s-a expus asupra faptul că acțiunile inculpatului s-au redus numai la vorbe și discuții despre săvârșirea unui omor, de la care s-a dezis, încă pînă la transmiterea banilor pentru remunerarea unei persoane din or. Odessa pentru deranj.

8. Judecînd recursurile ordinare, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acestea urmează a fi admise, cu casarea deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei la rejudecare, iar în susținerea acestei statuări se pornește de la prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) CPP, potrivit cărora, judecînd recursul, instanța este în drept să-l admită cu casarea hotărîrii atacate și cu trimiterea cauzei la rejudecare, atunci cînd eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărîri ilegale, totodată verificînd dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Prin urmare, Colegiul lărgit menționează că declanșînd o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucît o dată exercitat produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atît în fapt, cît și în drept în privința persoanelor care l-au declarat.

În susținerea acestei statuări, călăuzitoare sunt și prevederile pct. 14.7 a Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.22 din 12.12.2005 cu

privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel cu modificările și completările ulterioare, unde este stipulat că, în sensul cerințelor art. 414 CPP, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sînt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvîrșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 CPP. În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sînt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În sensul art. 427 alin. (1) CPP, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Deci, statuînd asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel la adoptarea soluției, care a fost expusă pe larg în punctul 4) din prezenta decizie, nu a respectat întocmai prevederile legale enunțate supra, interpretînd eronat prevederile legii penale și procesual penale, prin urmare aceasta fiind afectată de erori de drept prescrise de pct. 6), 10 și 12) art.427 CPP și în argumentarea poziției sale menționează:

În primul rînd, potrivit rechizitoriilor (f.d.85-88, v.1 și f.d.18-37, v.12) inculpaților Baștovoii Andrei și Jugănarului Ion le-a fost înaintată învinuirea pe:

- *delapidarea sumei de 20 000 dolari SUA*, acțiunile acestora fiind încadrate în baza art. 191 alin.(5) CP:

- *delapidarea sumei de 185 308 dolari SUA*, acțiunile acestora fiind încadrate în baza art. 42 alin. (5), 191 alin. (5) CP.

Referindu-ne la participația comiterii infracțiunilor, instanța atestă că pe primul episod ambilor inculpați l-i s-a atribuit calitatea de autori, pe cel de-al doilea episod ambii fiind complici la săvîrșirea infracțiunii.

Potrivit sentinței (pag. 61 a sentinței), instanța de fond în partea constatatoare, încadrează acțiunile inculpaților Baștovoii Andrei și Jugănarului Ion conform

rechizitoriilor, iar în partea dispozitivă îi condamnă pe ultimii doar în baza art. 42 alin. (5), 191 alin. (5) CP fără a motiva cumularea sumelor delapidate, prin urmare fiind prezentă condamnarea doar în partea delapidării sumei de 185 308 dolari SUA, rîmînînd neclară poziția instanței referitor la suma de 20 000 dolari SUA;

Instanța de apel a comis aceiași eroarea, constatînd faptele comise de către Baștovoii Andrei pe ambele episoade, a încadrat acțiunile acestuia în baza art. 42, 191 alin. (5) CP (*deja fără alin.5) a art.42 CP*), fără a lua în considerație că în primul caz inculpatul a săvîrșit fapta în calitate de autor, iar în al doilea ca complice, totodată invocînd că în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului Baștovoii Andrei, părții vătămate "Casco Petroleum Overseas LTD" i-a fost cauzată o daună materială în proporții deosebit de mari în mărime de 2169007,52 lei, sumă convertită în lei doar din 185308 dolari SUA conform cursului de referință dolar SUA - leu MD, la data comiterii (pag.11 a deciziei), însă nu cumulează și suma de 20 000 dolari SUA convertită în lei MD și nu motivează soluția în această parte, prin urmare nefiind clară și poziția instanței de apel referitor la suma de 20 000 dolari SUA, iar acțiunile lui Jugănarului Ion le reîncadrează conform art. 196 alin.(4) CP.

Totodată, Colegiul indică că, în cazurile în care, după vreuna din infracțiunile prevăzute la alin.(1) art.186-192 CP, a fost săvîrșită o infracțiune în care făptuitorul a avut un rol juridic, de exemplu în primul caz a fost autor, iar în cel de al doilea - organizator, instigator sau complice, ori viceversa, calificarea se face conform regulilor concursului de infracțiuni.

În această ordine de idei, la calificarea acțiunilor organizatorului, instigatorului și ale complicelui nu este suficientă indicarea în actul procesual – juridic a art.42 CP. Este necesară reflectarea aliniatului concret din cadrul art.42 CP. Lipsa aliniatului corespunzător denotă prezența unei calificări neintegrale.

În al doilea rînd, revenid la sentință, Colegiul penal lărgit evidențiază că, instanța de fond constatînd faptele infracționale ale inculpaților Baștovoii Andrei, Baștovoii Valentin și Meșcoi Valdimir pe toate capetele de acuzare, omite constatarea faptei infracționale pe episodul delapidării sumei de 20 000 dolari SUA a lui Jugănarului Ion, invocînd doar la constatarea faptei pe acest episod a lui Baștovoii Andrei precum că " *Baștovoii Andrei (...) prin înțelegere prealabilă cu Jugănarului Ion (...)* ", or constatarea menționată urma să conțină și cuvîntul "împreună", ce ar fi dus și la constatarea faptei lui Jugănarului Ion, în situația în care nu a fost o constatare separată. Sub acest aspect, instanța de apel potrivit prevederilor art.417 alin.(1) pct.6) CPP în conținutul deciziei, greșit a invocat fapta constatată de prima instanță în privința ultimului și a omis a se expune în acest sens.

În al treilea rînd, instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel, în partea recalificării faptelor comise de inculpatul Jugănarului Ion din prevederile art.191 alin. (5) și 42 alin. (5), 191 alin. (5) CP la cele ale art.196 alin. (4) CP greșit a apreciat și încadrat juridic faptele constatate în urma administrării materialului probatoriu.

În cauza deferită judecării, se constată că instanța de apel în partea descriptivă a deciziei la baza soluției de reîncadrare juridică a acțiunilor inculpatului Jugănaru Ion de la art. 42 alin.5) 191 alin.5) CP la art. 196 alin.4) CP neclar, în termeni vagi și generali, a menționat doar faptul că ”(...) *acuzarea nu a dovedit că Jugănaru Ion ar fi delapidat 185308 Dolari SUA și 20000 Dolari SUA, acțiunile recalificându-se în infracțiunea de cauzare de daune în proporții deosebit de mari, fapta neconstituind o însușire, deoarece nu a fost stabilit scopul de profit al inculpatului, baniile nefiind însușiți de el ci de terțe persoane, fără cunoștința de cauza lui Jugănaru Ion, ei căpătînd drepturi asupra sumelor bănești. De asemenea Jugănaru Ion nu a dispus și nu s-a folosit de banii delapidați. În susținerea celor declarate, se invocă și că martorul Talpă Grigore a declarat că inculpatul Jugănaru Ion doar o singură dată i-a prezentat contractul de consultanță, or în situația în care utimul ar fi acționat în complicitate cu delapidatorii și ar fi urmărit un scop unic cu acestea, atunci el ar fi întreprins măsuri active și mult mai numeroase în vederea legalizării ilegalității făcute.*”

Tot din partea descriptivă a deciziei se conchide că, instanța de apel se contrazice în constatările sale, or, necătînd la afirmația despre lipsa acționării inculpatului Jugănaru Ion în complicitate cu delapidatorii și lipsa la ultimul a scopului unic urmărit de acestea, expunîndu-se asupra imposibilității achitării și/sau liberării inculpatului de răspundere penală concluzionînd că sumele sustrase prin delapidare au fost însușite cu acordul tacit a inculpatului Jugănaru Ion, menționează că: ”*de vreme ce însuși inculpatul a relatat că pînă la acest caz banii din contabilitate nu a ridicat în numerar pentru transmiterea persoanei responsabile (...) prin urmare trebuia să fie precaut, să verifice legalitatea cerinței și să înștiințeze conducerea de vîrf sau securitatea despre tranzacțiile efectuate cu acordul lui tacit...*”. Astfel, circumstanțele faptice invocate și anume ”tranzacțiile efectuate cu acordul tacit a lui Jugănaru Ion”, cad sub incidența art. 41 CP (Participația), ultimul își dădea seama de caracterul prejudiciabil cît a acțiunilor sale, atît și de caracterul prejudiciabil al acțiunilor participanților *organizatorilor/autorilor* Baștovoii Andrei și Baștovoii Valentin.

Nu în ultimul rînd, Colegiul reține că Jugănaru Ion exercitînd funcțiile de contabil/contabil-șef (calitate specială), a acționat cu intenție indirectă, or, în situația lipsei documentelor justificative puse la baza pretinselor ”tranzacții” cu sumele de 20000 și 185308 dolari SUA, ultimul înțelegea caracterul prejudiciabil al acțiunilor și/sau inacțiunilor sale, prevedea, adică înțelegea posibilitatea survenirii reale a urmărilor prejudiciabile și astfel, în mod conștient, inclusiv prin manifestarea unei atitudini indiferente față de survenirea acestora, admitea survenirea acestor urmări.

Conform practicii judiciare și doctrinare, în cazul delapidării averii străine, fapta prejudiciabilă constă în acțiuni de sustragere, care se exprimă prin scoaterea de către făptuitor, fără temei, a bunului din posesia sau administrarea altei persoane și trecerea acestuia, fără nici un drept, în stăpînirea sa și care poate dispune de el potrivit voinței

sale - să-l consume, să-l utilizeze, etc. Scoaterea bunului din patrimoniul victimei și trecerea acestuia în stăpânirea făptuitorului, care ulterior, fie că se vinde, fie că este transmis altor persoane, etc, la fel cade sub incidența delapidării. Or, *delapidarea* constă în însușirea, folosirea sau transmiterea de către făptuitor, în interesul său sau pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri încredințate pentru a le gestiona sau a le administra.

Delapidarea este o infracțiune de rezultat (componentă materială) și se consideră consumată din momentul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, iar făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile străine după dorință.

Printre criteriile de delimitare a infracțiunilor prevăzute de art.191 și 196 CP se reține că latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art.196 CP se manifestă prin vinovăție sub formă de intenție directă. În afară de aceasta, făptuitorul trebuie să urmărească un scop special – *scopul de cupiditate*, care nu cuprinde scopul sustragerii.

În ipoteza infracțiunii prevăzute la art.196 CP sub aspectul laturii obiective făptuitorul nu obține în posesie careva bunuri concrete ale victimei, ci se eschivează în mod fraudulos să-i transmită acestei bunuri care i se cuvin ori se folosește de ele în detrimentul victimei, or, masa patrimonială a victimei nu sporește în proporția pe care o exprimă eschivarea făptuitorului de a-și executa obligațiile pecuniare față de victimă, sau masa patrimonială a victimei este diminuată, fără însă a spori masa patrimonială a făptuitorului, situație nespecifică speței date, în special în acțiunile lui Jugănaru Ion.

De asemenea, Colegiul penal lărgit reiterează că, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 CP, făptuitorul folosește bunurile proprietarului și îi cauzează acestuia daună materială în modalitatea prescrisă de dispoziție - *prin înșelăciune sau abuz de încredere*, însă bunul material rămîne a fi în continuare ca proprietatea aceleiași persoane, ceea ce, la caz, nu a fost realizat. În aceeași ordine de idei se specifică că, pentru a încadra acțiunile inculpatului în baza art. 196 CP, instanța de apel urma să demonstreze prin careva probe că nu a avut loc însușirea banilor care erau în administrarea lui Jugănaru Ion, ci a fructului beneficiului, folosul utilizării banilor încredințați acestuia. În decizia atacată nu este o atare motivare precum că în urma acțiunilor inculpatului să se confirme existența elementelor infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) CP, care prevede intenția spre folosire temporară a bunurilor, de unde rezultă că prin decizia atacată faptelor săvârșite de inculpatul Jugănaru Ion li s-a dat o încadrare juridică greșită.

E de menționat și faptul că, sustragerea se consideră săvârșită de două sau mai multe persoane atît în cazul în care la săvârșirea sustragerii au participat în comun doi sau mai mulți autori fără o înțelegere prealabilă între ei, cît și în cazul în care la săvârșirea sustragerii au participat două sau mai multe persoane care s-au înțeles în prealabil despre săvârșirea comună a sustragerii. Existența înțelegerii prealabile între

coautori nu influențează asupra calificării sustragerii săvârșite de două sau mai multe persoane, dar trebuie luată în considerație la individualizarea pedepsei. Totodată, acțiunile persoanelor care nu au luat parte la săvârșirea sustragerii, dar au contribuit la comiterea acesteia prin sfaturi, indicații, prin promisiunea prealabilă că vor tăinui urmele infracțiunii, vor vinde bunurile sustrase etc. trebuie calificate drept complicitate la sustragere, cu referire la alin.(5) art.42 CP.

Raportînd cele statuate mai sus, la argumentele aduse în textul deciziei instanței de apel, precum că nu a fost dovedit de către auzare că Jugănarul Ion ar fi delapidat 20000 și respectiv 185308 dolari SUA, Colegiul penal lărgit conchide că versiunea instanței de apel în această parte este eronată și nu coroborează cu probele acumulate la dosar.

Tot la acest capitol instanța de recurs menționează că, Curtea de apel reîncadrînd acțiunile inculpatului Jugănarul Ion pe art.196 CP și motivînd că nu a fost stabilit scopul de profit al acestuia, banii nefiind însușiți de el ci de terțe persoane și Jugănarul Ion nu a dispus și nu s-a folosit de banii delapidați, se contrazice la pag. 38 din decizie invocînd că: ” *Inculpații Baștovoii Andrei, Baștovoii Valentin și Jugănarul Ion au comis infracțiunile contra patrimoniului cu scop de profit, cauzînd daune în proporții deosebit de mari (...)*”.

În susținerea concluziilor că delapidarea sumelor de 20000 și 185308 Dolari SUA s-a realizat prin participație complexă, Colegiu penal lărgit reține că instanța de apel a omis declarațiile propriu-zise ale inculpatului Jugănarul Ion care, recunoscîndu-și vina parțial a pledat în prima instanță pentru recalificarea acțiunilor sale în baza art.323 alin.(1) CP - *favorizarea infracțiunii*.

În al patrulea rînd, potrivit art. 24 alin. (3), 101 alin. (1), (4), 314, 315, 336 alin. (3) pct. 6) 384 alin. (3), (4), 419 CPP, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță; procesul-verbal al ședinței de judecată trebuie să cuprindă consemnarea tuturor acțiunilor instanței în ordinea în care ele s-au desfășurat, documentele și alte probe care au fost cercetate în ședința de judecată; instanța de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele administrate; părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor, instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură; sentința instanței de judecată trebuie să fie legală; instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată; fiecare probă urmează să fie apreciată din punctul de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punctul de vedere al coroborării lor.

Procesul verbal al ședinței de judecată în apel trebuie să cuprindă în mod obligatoriu toate elementele indicate la art.336 alin. (3) CPP, precum și reflectarea

autentică a cererilor formulate de părți și a luărilor de cuvânt, în special în care se conține solicitarea privind reaprecierea probelor și, după caz, elucidarea activităților privind efectuarea administrării și cercetării probelor noi și/sau cercetării suplimentare a probelor administrate de prima instanță, pe care se întemeiază concluziile instanței de apel.

Lipsa acestor mențiuni echivalează cu concluzia că, instanța de apel n-a judecat apelul conform procedurii stabilite de lege, fapt ce denotă încălcarea gravă a drepturilor persoanei la un proces echitabil.

La acest capitol, Colegiul reține, că Conform pct.14.4 din Hotărîrea Plenului CSJ a RM nr. 22 din 12.12.2005 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, *instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată; dacă instanța de apel admite apelul cu rejudecarea cauzei, decizia trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța la pronunțarea hotărîrii, să indice din ce motiv urmează a fi reapreciate ori respinse ca probe; Rejudecarea cauzei în corespuns cu art.419 CPP se va efectua cu respectarea principiului nemijlocirii, c contradictorialității, egalității în drepturi în fața instanței.*

Totodată, prevederile art.414 alin.(2) și (6) CPP indică expres că *instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal; Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță, dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Instanță de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele prezentate de părți sau administrate la cererea acestora, inclusiv să audieze inculpații, părțile vătămate, martorii, să cerceteze corpurile delictive, să dea citire rapoartelor de expertiză, proceselor-verbale și altor documente, precum și să examineze alte probe prevăzute de prezentul cod.*

Astfel, potrivit textului deciziei contestate raportat la cele invocate supra, Colegiul reține că, instanța de apel face referire la declarațiile martorilor *Talpă Grigore, Fadel Yousry, Diaconu Vitalie, Ahmed Baloul, Egorov (Ciugureanu) Ivan și a părților vătămate Stati Gabriel, Glotov Veaceslav și r/ părții vătămare Ciobanu Gheorghe*, însă, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată aceste declarații nu au fost verificate prin citire în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal, or, au fost verificate doar declarațiile martorului *Lameck Kasendwa și a reprezentantului "Casco Petroleum Overseas" Oleg Brașovan* (f.d.150-246, v.23), mai mult ca atît cercetarea și verificarea acestor declarații a fost solicitată de către avocatul *Angela Balan* (f.d. 228, v.23), solicitare asupra căreia instanța de apel nu s-a expus în nici un fel.

Colegiul penal lărgit menționează că, pentru garantarea dreptului la un proces echitabil în cadrul procedurii de judecare a apelului, toate elementele de probă trebuie, în principiu, administrate în fața părților la procesul penal, în vederea unei dezbateri contradictorii, dacă aceste elemente nu au fost administrate în prima instanță sau s-a dispus cercetarea suplimentară.

Un element important la judecarea apelului îl reprezintă posibilitatea inculpatului, dacă acesta o cere, de a fi confruntat cu martorul care susține acuzarea, independent de faptul că acest martor a fost deja cercetat în prima instanță. În cazul dat, principiul nemijlocirii reprezintă o garanție importantă a caracterului echitabil al procesului penal, atâta timp cât aprecierile instanței de apel cu privire la credibilitatea martorului pot avea consecințe decisive pentru inculpat.

În cazul în care audierea martorului este imposibilă, adică se constată absența posibilității de a obține prezența unui martor în ședința de judecată în apel, instanța motivat va aprecia declarațiile precedente ale acestuia, după ce vor fi date citirii, în coroborare cu alte probe administrate în cauză, situație similară speței în cazul solicitărilor în rînduri repetate de audiere a martorului Egorov (Ciugureanu) Ivan, prezența căruia nu a fost posibilă (f.d.224, v.23), iar declarațiile precedente a acestuia potrivit procesului verbal al ședinței de judecată nu au fost verificate.

Tot aici, Colegiul reține că, în cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în primă instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus urmează să fie audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Avînd în vedere dispozițiile art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, așa cum acestea au fost interpretate și aplicate, *după o hotărîre de achitare pronunțată de prima instanță, instanța de apel nu poate impune condamnarea persoanei fără audierea acesteia în ședința de judecată a instanței de apel.*

Instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărîre de condamnare, bazîndu-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpatului în temeiul căruia fusese achitat în primă instanță. Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere atît a inculpatului, cît și a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți.

Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinutului (*hotărîrea CEDO Spînu împotriva României din 29 aprilie 2008, §60*)

Condamnarea de către instanța de apel a inculpatului în a cărei privință prima instanță a dispus achitarea sau încetarea procesului penal, fără ca în ședința instanței de apel să se procedeze la audierea inculpatului prezent, atrage casarea deciziei instanței de apel.

Subsidiar la cele invocate supra, instanța de recurs reține că Baștovoii Valentin fiind achitat de către instanța de fond pe capătul de acuzare în baza art.27, 191 alin.

(5) CP, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată a instanței de apel acesta nu a fost audiat nici pe un capăt de acuzare, situație similară și la inculpatul Baștovoii Andrei, indiferent de faptul că în privința ultimului nu a fost emisă o sentință de achitare.

Întru confirmarea celor expuse se reține cronologic:

- la 19.06.2014 acestora la începutul examinării cauzei în instanța de apel le-a fost acordat cuvînt asupra apelurilor declarate, inculpații menționînd că vor depune declarații după ce vor face cunoștință cu materialele cauzei (f.d.48, 50, v.21);

- ulterior, la 11.07.2014 inculpații au fost audiați doar referitor la demersul avocatului Roman Zadoinov în ce privește aplicarea măsurii preventive în privința lor (f.d.89-92, v.21);

- în continuare, la 03.10.2014 în legătură cu modificarea completului de judecată, instanța de apel a ascultat repetat părțile asupra apelurilor declarate, fără audierea inculpaților Baștovoii Andrei și Baștovoii Valentin potrivit art.337 și 367 CPP, acțiune, care potrivit procesului verbal a ședinței de judecată, a fost omisă de către instanța de apel pînă la sfîrșitul examinării cauzei, iar declarațiile acestora fiind descrise în decizie sub aspectul susținerii declarațiilor făcute în instanța de fond (pag.14 din decizie), acestea din urmă nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal, indiferent de faptul că această procedură a fost solicitată, după cum s-a menționat mai sus și de către reprezentantul părților vătămate Angela Balan (f.d.228, v.23).

De asemenea, Colegiul referindu-se la procesul verbal al ședințelor de judecată a instanței de apel reține, că acțiunile procesuale efectuate la 19.06.2014 cînd a fost acordat părților la proces cuvînt asupra apelurilor și cînd a fost emisă încheierea de respingere a demersului avocatului Zadoinov Roman privind anularea măsurii preventive a inculpaților Baștovoii Andrei și Baștovoii Valentin, sunt cuprinse în procesul verbal datat cu 08.05.2014 (f.d.48-66, v.21), creînd astfel o situație confuză.

Generalizînd cele menționate la acest capitol, Colegiul reține, că modalitatea de motivare a soluției în cauza dată, fără verificarea suplimentară și clară a probelor, potrivit procesului verbal al ședințelor de judecată, pe care se bazează instanța de apel în decizia sa, fără elucidarea divergențelor depistate în declarațiile martorilor date la orice etapă a procesului, denotă faptul că instanța de apel a pronunțat o soluție care conține erori de drept, deoarece o motivare a soluției trebuie să rezulte și dintr-o administrare legală a probelor, în special atunci cînd se pronunță o nouă hotărîre, după regulile pentru judecarea în primă instanță.

Prin urmare, rezultă că instanța de apel la judecarea apelurilor declarate a comis o eroare de drept procedural în sensul încălcării dispozițiilor imperative ale art.414 alin.(2), (6) CPP.

În al cincilea rînd, Colegiul statuează că la individualizarea și aplicarea pedepselor penale inculpaților Baștovoii Andrei, Meșcoii Valdimir, Baștovoii Valentin

și Jugănaru Ion instanța de apel de asemenea se contrazice, deoarece inițial la aplicarea pedepselor ține cont de prevederile art. 7; 61; 75-~~77~~; 84 CP, ca și de prevederile art.385 alin.(4) CPP (pag.38 a deciziei), totodată menționând că: ”Circumstanțe ce ar agrava pedeapsa penală, în seama inculpaților, nu se constată. Argumentele indicate de acuzare în rechizitoriu și cele cerute de avocatul părților vătămate prin apelul declarat (art.77,alin.1,lit.(b),(c),(f),(k),(n) CP) nu pot fi reținute deoarece sunt prevăzute în calitate de semn a componenței de infracțiune” (pag.39 a deciziei).

Tot din partea descriptivă a deciziei contestate (pag. 38 a deciziei), se mai constată că la individualizarea și aplicarea pedepselor penale inculpaților instanța de apel a ținut cont de următoarele circumstanțe factice:

” Inculpatul Baștovoi Andrei a comis două infracțiuni din intenție, care potrivit art. 16 CP se atribuie la categoria celor deosebit de grave și excepțional de grave, ultima nefiind consumată.

Inculpatul Baștovoi Valentin a comis o infracțiune prelungită, din intenție și care se atribuie la categoria celor deosebit de grave.

Inculpatul Jugănaru Ion a comis o infracțiune din intenție și care se atribuie la categoria celor mai puțin grave.

Inculpatul Meșcoi Vladimir o infracțiune neconsumată, din intenție și care se atribuie la categoria celor excepțional de gravă.”

Prin urmare, motivarea soluției de individualizare și aplicare a pedepselor penale inculpaților Baștovoi Andrei, Baștovoi Valentin și Jugănaru Ion, contrazice cât rezolutivului hotărârii, atât și chestiunilor de fapt și de drept ale speței, din care cu certitudine se constată că, în realitate:

Inculpatul Baștovoi Andrei a comis nu două infracțiuni din intenție, ci trei infracțiuni din intenție, două dintre care (epizoadele delapidării sumelor de 20000 și 185308 dolari SUA) se atribuie la categoria celor deosebit de grave și una (epizodul pregătirea infracțiunii de omor intenționat) excepțional de grave, ultima nefiind consumată.

Inculpatul Baștovoi Valentin a comis nu o infracțiune prelungită, din intenție, ci două infracțiuni distincte din intenție (epizoadele delapidării sumelor de 25000 și 185308 dolari SUA) care se atribuie la categoria celor deosebit de grave.

Inculpatul Jugănaru Ion a comis nu o infracțiune, ci două infracțiuni din intenție (epizoadele delapidării sumelor de 20000 și 185308 dolari SUA) care se atribuie la categoria celor deosebit de grave.

De asemenea, Colegiul reține și aplicarea eronată de către instanța de apel a prevederilor art.385 alin.(4) CP, deoarece lipsesc careva constatări legate de faptul că, în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-ar fi produs încălcări ale drepturilor inculpaților, precum și s-ar fi stabilit din vina cui au fost comise aceste pretinse

încălcări, or, aceste chestiuni urma să le soluționeze instanța de fond la aplicarea pedepselor inculpaților, care au fost diminuate.

Mult mai mult, chiar și în ipoteza invocată de instanța de apel, existența unor circumstanțe atenuante, conform prevederilor imperative ale art.78 CP, poate să reducă pedeapsa principală sau să o schimbe doar pînă la minimul pedepsei cu închisoare prevăzut la articolul corespunzător din Partea specială, normă penală care, confirmînd ilegalitatea și netemeinicia soluției contestate, face imposibilă reducerea pedepselor penale pînă la pragul de 7 ani și 6 luni închisoare pentru inculpatul Baștovoii Andrei și 7 ani închisoare pentru inculpații Meșcoi Vladimir și Baștovoii Valentin, or, minimul pedepsei cu închisoare prevăzut la art.145 alin. (2) CP coroborat cu prevederile art.81 alin.2) și 4) CP este de 10 ani închisoare, iar minimul pedepsei cu închisoare prevăzut la art.191 alin.(5) CP este de 8 ani închisoare.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit constată că erorile de drept admise de către instanțele de fond cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6),10 și 12) CPP, procedînd în asemenea mod, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.414 - 417 CPP, ceea ce echivalează cu erori judiciare, ce s-au soldat cu o hotărîre neîntemeiată. Avînd în vedere că erorile de drept invocate nu pot fi corectate de către instanța de recurs, decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, astfel fiind admise toate recursurile ordinare declarate.

De asemenea, Colegiul consideră necesar de a atenționa, că motivarea soluției pronunțate de instanța de judecată constituie o îndatorire care înlătură orice aspect discreționar în realizarea justiției, acordînd părților din proces posibilitatea să-și formeze convingerea cu privire la legalitatea și temeinicia soluției adoptate, iar instanțelor de recurs elementele necesare pentru exercitarea controlului judecătoresc. Motivarea hotărîrilor de către instanțele naționale constituie o obligație impusă acestora și prin prevederile art.6 din CEDO.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 CPP, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe argumentat și în strictă conformitate cu prevederile legii penale și procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze probele administrate și examinate în instanța de fond, să le dea o apreciere corespunzătoare, ținînd cont de motivele casării deciziei atacate, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 CPP.

9. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu, părțile vătămate și părțile civile Anatol Stati, Gabriel Stati, Veaceslav Glotov, Casco Petroleum Overseas LTD și Gabycon Civil Works LTD, avocatul Roman Zadoinov în numele inculpaților Andrei Baștovoii și Valentin Baștovoii, inculpatul Ion Jugănaruu și avocatul acestuia, Igor Filip, inculpatul Vladimir Meșcoii și avocatul acestuia, Dorel Țurcan, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015, în cauza penală în privința lui Andrei Baștovoii, Valentin Baștovoii, Ion Jugănaruu și Vladimir Meșcoii și dispune rejudecarea cauzei în aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată publicată integral la 29 decembrie 2015.

Președinte

Liliana Catan

Judecători

Galina Stratulat

Valentina Clevadi

Dumitru Mardari

Maria Ghervas